

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 mei 2017

Op woensdag 17 mei jongstleden startte ik als informateur een verkennend onderzoek naar de mogelijkheden voor een coalitie die kan rekenen op een vruchtbare samenwerking met het parlement. Dit onderzoek rond ik vandaag af. Bijgaand treft u het verslag met mijn bevindingen en advies aan.

In de gesprekken met fractievoorzitters klinkt, in lijn met de opdracht, een stevige voorkeur door voor een meerderheidskabinet. Daarop heeft het onderzoek zich gericht, in het besef dat daarvoor voor het eerst in decennia minimaal vier partijen noodzakelijk zijn.

Ik constateer dat op dit moment iedere geopperde variant voor een meerderheidscoalitie op bezwaren van op zijn minst één van de betrokken fracties stuit. Daarmee is er in deze fase geen mogelijkheid voor onderzoek naar een kabinet dat kan rekenen op een meerderheid in de Tweede en Eerste Kamer.

Dit is de feitelijke situatie. Het is verstandig deze niet als eindpunt te markeren, maar als ieders eerste positie in de uiterst complexe nieuwe politieke verhoudingen van een versnipperde Tweede Kamer.

Beweging is mogelijk. Het vraagt om een gerichte tussenstap waarin partijen nieuwe bereidheid kunnen vinden om zonder voorwaarden vooraf het onderlinge gesprek aan te gaan.

Ik adviseer u om in een volgende fase dan ook niet als Tweede Kamer voorwaarden vooraf te stellen, maar de aanwijzing van een informateur te bespreken die een onderzoek start naar de mogelijkheid van een kabinet dat op voldoende steun kan rekenen in de volksvertegenwoordiging. Dat kan, zoals de meesten blijven nastreven, een meerderheidskabinet zijn, maar ook een minderheidskabinet in welke vorm dan ook.

Voor dit onderzoek acht ik een nieuwe brede algemene ronde niet opportuun. Ieders positie is, zoals is weergegeven in bijgevoegd verslag, gedurende mijn verkennend onderzoek in twee rondes uitputtend aan de orde gekomen. Partijen moeten in de volgende fase samen aan tafel. Het ligt, mede gelet op de meerderheid van adviezen van fractievoorzitters, in de rede om komende tussenstap gericht combinaties uit te nodigen.

Bij een nieuwe fase voor een nieuwe stap hoort mijns inziens ook een nieuwe informateur. De heer Tjeenk Willink, Minister van Staat, heeft zich bereid verklaard het onderzoek op zich te nemen als de Tweede Kamer daarop prijs zou stellen.

Tijdens mijn werkzaamheden heb ik ook aandacht besteed aan het verzoek dat u mij per brief deed toekomen (dd 19 mei 2017) "om in overweging te nemen om de onderhandelende partijen tijdens de vorige informatieronde alsnog te vragen of zij kunnen instemmen met het openbaar maken van de 'factsheets' die de heer Roemer op het oog had". Dit verzoek heb ik voorgelegd aan de fractievoorzitters van VVD, CDA, D66 en GroenLinks. Zij hebben laten

weten er vanuit te gaan dat de ambtelijke stukken waarom de heer Roemer verzocht, openbaar worden bij de overdracht van het archief aan de Tweede Kamer.

Ik dank u en de fractievoorzitters voor het in mij gestelde vertrouwen. Indien de leden van de Tweede Kamer daarop prijs op stellen, ben ik graag bereid het debat over mijn verslag bij te wonen en eventuele vragen te beantwoorden.

E.I. Schippers

Op dinsdag 17 mei 2017 nam de Tweede Kamer de (gewijzigde) motie-Rutte aan (Handelingen II 2016/17, nr. 76, Stemmingen), inhoudende mijn aanwijzing tot informateur met de opdracht om “op korte termijn de mogelijkheden te verkennen die er op dit moment zijn voor de vorming van een kabinet dat kan rekenen op een vruchtbare samenwerking met de Staten-Generaal en daarbij aan te geven op welke wijze dit tot stand kan komen en hierover verslag uit te brengen” (Kamerstuk 34 700, nr. 13).

I 17 en 18 mei

Na de stemming heb ik op 17 mei de voorzitters van de fracties van VVD, PVV, CDA, D66, SP, FVD en PvdD ontvangen en op woensdagochtend 18 mei de voorzitters van de fracties van GL, CU, 50+, PvdA, Denk en SGP. De schriftelijke adviezen die ik hierbij ontving, zijn als bijlagen bij dit verslag opgenomen¹.

De voorzitters van de fracties van VVD en CDA wensten onderzoek naar de combinaties van VVD-CDA-D66-SP, VVD-CDA-D66-PvdA of VVD-CDA-D66-CU. De voorzitter van de fractie van D66 meende dat het onderzoek zich zou moeten richten op de combinatie VVD-CDA-D66-SP of de combinatie VVD-CDA-D66-PvdA. Hij achtte een combinatie van VVD-CDA-D66-CU onwenselijk, gelet op de zetelverdeling in beide Kamers en programmatische verschillen.

De voorzitter van de GL-fractie achtte zijn voorkeur voor een centrum-linkse combinatie onwaarschijnlijk en meende dat het nu zou moeten gaan om een combinatie waarin partijen wederzijds de minste blokkades uitspraken. Hij achtte daarom de combinatie VVD-CDA-D66-CU de meest logische. De voorzitter van de GL-fractie meende dat hij nu niet aan zet was.

De voorzitter van de SP-fractie wenste dat het onderzoek zich nu richtte op de combinatie van CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU. Hij handhaafde deze voorkeur ook na het debat in de Tweede Kamer waarin de voorzitters van de fracties van CDA en D66 hun standpunten herhaalden dat zij hiervoor nu niet beschikbaar waren. De voorzitter van de PvdA-fractie wenste onderzoek naar de mogelijkheid van hervatting van de besprekingen tussen de voorzitters van de fracties van VVD, CDA, D66 en GL en vervolgens, bij een vergeefs gebleken onderzoek naar deze mogelijkheid, onderzoek naar de combinatie VVD-CDA-D66-CU. De voorzitter van de PvdA-fractie bevestigde zijn eerder ingenomen standpunt dat het, gelet op het aanzienlijke zetelverlies van de PvdA, nu niet voor de hand ligt dat zijn partij zou deelnemen aan enige combinatie van partijen met het oog op besprekingen over de vorming van een kabinet. De voorzitter van de CU-fractie was nu niet beschikbaar voor een onderzoek naar de door de voorzitter van de SP-fractie beoogde combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU. Verder verklaarde de voorzitter van de CU-fractie dat hij, in het geval de combinaties VVD-CDA-D66-SP en VVD-CDA-D66-PvdA niet mogelijk waren gebleken, bereid was tot een open gesprek met de voorzitters van de fracties van VVD, CDA en D66 indien elk van hen zijn deelname wenste aan besprekingen tussen de vier partijen. De voorzitter van de CU-fractie verklaarde dat hij vooraf geen blokkades zag die gesprekken in de weg staan.

De voorzitter van de PVV-fractie bevestigde zijn eerder in genomen standpunt dat hij bij het onderzoek naar coalities waaraan zijn partij deelneemt geen personen of partijen uitsluit met de aantekening dat hij samenwerking met Denk onlogisch acht. De voorzitter van de PvdD-fractie wenste nu eerst onderzoek naar de combinatie VVD-D66-GL-CU-PvdD, eventueel aangevuld met de SP en/of de PvdA. De voorzitter van de 50PLUS-fractie wenste dat het

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

onderzoek zich zou richten op de combinatie VVD-CDA-D66-CU-50PLUS of de combinatie VVD-CDA-D66-PvdD-50PLUS. De voorzitter van Denk wenste dat het onderzoek zich eerst zou richten op de combinatie VVD-CDA-D66-CU, binnen een week, vervolgens, bij niet slagen daarvan, op de combinatie VVD-CDA-D66-PvdA en daarna op een combinatie met vijf partijen en een minderheidscombinatie. De voorzitter van de SGP-fractie wenste dat het onderzoek zich richt op de combinatie VVD-CDA-D66-CU. De voorzitter van de FVD-fractie bevestigde zijn eerder ingenomen standpunt met betrekking tot een kennis kabinet. De voorzitters van de fracties van VVD, CDA, D66, GL, SP, PvdA en Denk verklaarden opnieuw niet beschikbaar te zijn voor een coalitie waarvan ook de PVV deel uitmaakt. De voorzitter van de SP-fractie sloot deelname aan een kabinet met de VVD uit.

Woensdagmiddag 18 mei ontving ik vervolgens de voorzitter van de fractie van D66 opnieuw. Hij handhaafde zijn advies van 17 mei. Evenals de voorzitters van de fracties van VVD, CDA en GL ging de voorzitter van de fractie van D66 nu niet uit van hervatting van de besprekingen die deze vier partijen eerder voerden. Hij heeft nader toegelicht dat hij het van groot belang achtte het onderzoek te richten op de combinatie VVD-CDA-D66-SP, nu deze combinatie in beide Kamers over een ruime meerderheid van de zetels beschikt, links en rechts met elkaar verbindt en deze en vergelijkbare combinaties in provincies en gemeenten stabiel zijn gebleken. Hij toonde, gelet op het aanzienlijke zetelverlies van de PvdA, begrip voor het hiervoor genoemde standpunt van de voorzitter van de PvdA-fractie.

Vervolgens heb ik de voorzitter van de CDA-fractie uitgenodigd. Hij bleef bij zijn inbreng in het debat van 17 mei met zijn afwijzing van de door de voorzitter van de SP-fractie beoogde combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU als niet realistisch. De voorzitter van de CDA-fractie achtte het van belang het onderzoek nu te richten op de combinatie VVD-CDA-D66-SP die in beide Kamers kan beschikken over ruime steun. Hij gaf mij in overweging de voorzitter van de SP-fractie uit te nodigen voor een bijeenkomst met de voorzitters van de fracties van VVD, CDA en D66 onder voorzitterschap van de informateur teneinde te verkennen welke mogelijkheden voor samenwerking er zijn. Hij toonde in deze fase, gelet op het aanzienlijke zetelverlies van de PvdA, begrip voor het standpunt van de voorzitter van de PvdA-fractie.

Na dit gesprek heb ik de voorzitter van de SP-fractie ontvangen. Ik heb hem gevraagd of hij op enigerlei wijze alsnog ruimte zag voor een verkenning van de mogelijkheid van een combinatie van VVD, CDA, D66 en SP. De voorzitter van de fractie van de SP handhaafde zijn standpunt de VVD uit te sluiten en was derhalve niet bereid tot een gesprek. Hij herhaalde dat een combinatie van CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU moest worden onderzocht. Het gegeven dat de voorzitters van de fracties van CDA, D66 en CU hieraan niet wensten mee te werken alsmede het gegeven dat GL en PvdA hebben verklaard dat nu eerst andere combinaties onderzocht moeten worden, brachten geen wijziging in zijn standpunt.

II 18 tot en met 21 mei

Na deze gesprekken heb ik vastgesteld dat er door partijen geen meerderheidscombinaties zijn genoemd waartegen alle beoogde deelnemers geen bezwaren hebben. Vrijdag 19 mei heb ik alle partijen daarom gevraagd te reflecteren op de standpunten die zij hebben ingenomen ten aanzien van de samenwerking met andere partijen met het oog op de vorming van een kabinet dat kan rekenen op een meerderheid in beide Kamers.

Op 21 mei sprak ik de voorzitter van de PVV-fractie. Hij heeft mij opnieuw bevestigd dat hij met alle partijen om tafel wil gaan en de andere partijen opgeroepen in het landsbelang met de PVV om tafel te gaan en een kabinet te vormen.

III 22 mei

Maandag 22 mei heb ik achtereenvolgens de voorzitters van de fracties van VVD, CDA, D66, GL, SP, PvdA, CU en 50PLUS ontvangen.

De voorzitters van de fracties van VVD en CDA gingen uit van een combinatie van vier partijen en handhaafden het standpunt dat zij innamen op 17 mei. Zij toonden begrip voor het standpunt van de voorzitter van de PvdA-fractie om, gelet op het geleden zetelverlies, niet deel te nemen aan overleg over een coalitie voor een kabinet. De voorzitter van de CDA-handhaafde voorts het afwijzende standpunt dat hij op 17 mei en 18 mei innam ten aanzien van een combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU. De voorzitter van de D66-fractie sprak nu een voorkeur uit voor een combinatie VVD-CDA-D66-SP-PvdA. De combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU zou door de voorzitter van de D66-fractie niet worden geblokkeerd indien de voorzitter van de CDA-fractie hiertoe bereid zou worden gevonden.

De voorzitters van de fracties van VVD, CDA, D66 en GL wensten nu geen hervatting van overleg over de combinatie VVD-CDA-D66-GL omdat er geen nieuwe inzichten waren sinds de gezamenlijke conclusie dat de inhoudelijke verschillen te groot waren. De voorzitter van de GL-fractie meende dat nu een combinatie VVD-CDA-D66-CU onderzoek verdiende. De voorzitter van de GL-fractie zag nu, gelet op het standpunt hierover van de voorzitter van de CDA-fractie, geen grond voor onderzoek naar een combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU. De voorzitter van de SP-fractie handhaafde zijn advies van 17 en 18 mei tot afwijzing van deelname aan een combinatie VVD-CDA-D66-SP en sloot vervolgens, eveneens categorisch, deelname aan een combinatie VVD-CDA-D66-SP-PvdA uit. Hij wenste onderzoek naar de combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA waarbij nader onderzocht kon worden of CU, PvdD of 50PLUS daaraan kon deelnemen of steun geven. Met het oog daarop wenste hij een verkennend overleg van de voorzitters van de fracties van CDA, D66 en SP. De voorzitter van de PvdA-fractie handhaafde zijn advies van 18 mei ongewijzigd en zag geen grond voor deelname aan een combinatie VVD-CDA-D66-SP-PvdA en evenmin voor een combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU, zolang de voorzitter van de CDA-fractie hierover geen ander standpunt had ingenomen. De voorzitter van de CU-fractie heeft zijn advies van 18 mei gehandhaafd met de aantekening dat hij na gebleken bereidheid van de voorzitters van de fracties van VVD, CDA en D66 en nader intern beraad daarover van zijn fractie bereid was tot deelname aan een gezamenlijk onderzoek naar de combinatie VVD-CDA-D66-CU. Hij zag nu geen grond voor deelname aan een combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU. De voorzitter van de fractie van 50PLUS handhaafde zijn advies van 18 mei en was bereid tot deelname aan elke combinatie.

Telefonisch heb ik vervolgens contact opgenomen met de voorzitters van de overige fracties. De voorzitter van de PvdD-fractie herhaalde het op 17 mei ingenomen standpunt en acht deelname of steun aan een combinatie waaraan het CDA deelneemt onwaarschijnlijk. De voorzitters van de fracties van Denk, SGP en FVD bleven bij hun op 17 mei (FVD) respectievelijk 18 mei (Denk, SGP) ingenomen standpunt.

De voorzitters van de fracties van VVD, CDA, D66, GL, SP, PvdA en Denk herbevestigden in de gesprekken op 22 mei opnieuw niet beschikbaar te zijn voor een coalitie waar ook de PVV deel van uitmaakt. De voorzitter van de SP-fractie herbevestigde dat hij deelname aan een kabinet met de VVD uitsloot.

De voorzitters van de fracties van D66 en SP heb ik geïnformeerd over de uitkomsten van deze gespreksronde en mijn conclusie dat verder onderzoek nu naar de combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU of een combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA waaraan PvdD of 50PLUS deelnemen of steun geven, op dit moment niet zinvol is. Tevens heb ik de voorzitters van de

fracties van VVD, CDA, D66 en CU in overweging gegeven na te gaan of elk van hen bereid was gezamenlijk onderzoek te gaan verrichten naar de combinatie VVD-CDA-D66-CU nu dit de enig overgebleven meerderheidscombinatie was waarvan de mogelijkheid verkend kon worden.

IV 23 en 24 mei

De voorzitters van de fracties van D66 en CU hebben op grond hiervan hun onderscheiden fracties op dinsdag 23 mei de mogelijkheid van het verkennen van een combinatie van VVD-CDA-D66-CU positief voorgelegd. Na afloop hiervan hebben de voorzitters van beide fracties mij op 23 mei geïnformeerd dat de onderscheiden fracties van D66 en CU instemden met een verkennend gesprek tussen D66 en CU onder voorzitterschap van de informateur. Hiertoe heb ik de voorzitters van beide fracties ontvangen op dinsdag 23 mei. Na dit verkennende gesprek kwamen zij gezamenlijk tot de conclusie dat voortzetting hiervan niet zinvol was. Naar aanleiding hiervan ontving ik het verzoek van de voorzitters van de fracties van VVD en CDA om op 24 mei een gesprek te organiseren tussen de voorzitters van de fracties van VVD, CDA, D66 en CU om de ontstane situatie te bespreken. De voorzitter van de fractie van D66 ging niet in op deze uitnodiging.

Op woensdag 24 mei heb ik u naar aanleiding van uw verzoek geïnformeerd over de voortgang van mijn werkzaamheden ten behoeve van de afronding van mijn verslag, met de aankondiging van de mogelijke ontvangst van de voorzitters van de fracties op vrijdag 26 mei (Kamerstuk 34 700, nr. 18). Ik heb de voorzitters van de fracties telefonisch uitgenodigd om elkaar de volgende dag zo mogelijk in de Stadhouderskamer en anders telefonisch te spreken. Doel van dit gesprek was het krijgen van een scherp beeld van de posities van de partijen en de achtergronden daarvan, opdat een goed vervolg van de informatie kan plaatshebben. Nu op dit moment alle meerderheidsvarianten worden afgewezen door een of meerdere partijen, stevent, zonder wijziging van posities, deze informatie af op een minderheidscoalitie. Deze nieuwe situatie is onderwerp van de gesprekken op vrijdag 26 mei.

U heeft mij op de hoogte gebracht van het verzoek van de heer Asscher tijdens de regeling van werkzaamheden van 24 mei (Handelingen II 2016/17, nr. 79, Regeling van werkzaamheden) om u uiterlijk maandagmiddag 29 mei (16.00u) te informeren over het tijdstip van aanbieding van mijn verslag.

V 26 mei

Vrijdag 26 mei heb ik achtereenvolgens de voorzitters van de fracties van 50PLUS, PVV, GL, VVD, CDA, CU en D66 ontvangen. Telefonisch had ik contact met de voorzitters van de fracties van SP, PvdA, PvdD, Denk en SGP. De voorzitters van vrijwel alle fracties bleven in hoofdlijnen bij hun eerder ingenomen standpunten. De voorzitter van de PvdD-fractie was nu bereid tot medewerking aan onderzoek naar een combinatie waarvan het CDA deel uitmaakt indien dat zou gaan over een ambitieus klimaatbeleid. De voorzitter van de fractie van Denk handhaafde zijn eerder ingenomen standpunt en voegde daaraan toe dat, indien onderzoek naar deze combinaties vergeefs

bleek, zijn fractie bereid was tot gesprekken over combinaties.

Ik heb de voorzitters van de fracties gevraagd naar hun visie op de voortzetting van deze informatie. De voorzitters van enkele fracties wensten een specifieke wijze van voortzetting van de kabinets(in)formatie. De voorzitter van de PVV-fractie wenste drie informateurs, een informateur van VVD-huize, een informateur van PVV-huize, mw. M. Agema, en een informateur van CDA-huize om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om tot een meerderheidskabinet te komen. De voorzitter van de PvdD-fractie wenste dat de informateur op basis van de overeenkomsten in de verkiezingsprogramma's een concept-regeerakkoord op

hoofdpijnen zou opstellen en dit zou voorleggen aan de fracties in de Tweede Kamer. De voorzitter van de 50PLUS-fractie stelde voor dat ieder van de voorzitters van de dertien fracties een geanonimiseerd concept-regeerakkoord inlevert bij de informateur die deze voorlegt aan de fracties in de Tweede Kamer die daarop kunnen intekenen. De voorzitter van de SGP-fractie wenste een informateur van VVD-huize die een proeve van een regeerprogramma opstelt waarin in ieder geval VVD en CDA zich kunnen herkennen en daarna wordt bezien welke partijen daaraan steun kunnen geven. De voorzitter van de GL-fractie wenste dat verder onderzoek zich richt op meerderheidscombinaties die nog niet zijn onderzocht, zo nodig vervolgens op minderheidscombinaties. Hervatting van de gesprekken tussen VVD, CDA, D66 en GL achtte hij alleen zinvol als de andere partijen voldoende inhoudelijke ruimte bieden.

De voorzitter van de VVD-fractie wenste een informateur met een brede opdracht die het mogelijk maakt om onderzoek te verrichten naar zowel meerderheidscoalities als minderheidscoalities. Hij zag, mede gelet op de door de voorzitter van de GL-fractie genoemde voorwaarde, geen grond voor hervatting van het onderzoek naar de combinatie VVD-CDA-D66-GL. De voorzitter van de CDA-fractie wenste dat verder onderzoek zich richt op een meerderheidscombinatie van vier partijen. Onderzoek naar een combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA-CU achtte hij, gelet op de ontwikkelingen op 24 mei, nog minder realistisch dan tevoren. Hij zag, mede gelet op de voorwaarde die de voorzitter van de fractie van GL hieraan verbond, geen grond voor hervatting van het onderzoek naar de combinatie VVD-CDA-D66-GL. De voorzitter van de SP-fractie handhaafde zijn wens voor onderzoek naar een combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA met deelname of steun van ofwel CU ofwel PvdD ofwel 50PLUS. Hij wenste twee informateurs, een informateur van CDA-huize en een informateur van D66-huize, om in een verkennende informatie nieuwe inzichten te verkrijgen. De voorzitter van de PvdA-fractie wenste hervatting van het onderzoek naar de combinatie VVD-CDA-D66-GL na een verkennend gesprek tussen de voorzitters van de fracties van VVD en GL. De voorzitter van de CU-fractie wenste dat verder onderzoek zich richt op de combinatie VVD-CDA-D66-SP of de combinatie VVD-CDA-D66-PvdA of, indien dit vergeefs zou blijken, op combinaties die uit vijf partijen bestaan. De voorzitter van de CU-fractie was en is, indien de hiervoor genoemde onderzoeken vergeefs blijken, bereid zonder voorwaarden vooraf deel te nemen aan verkennende gesprekken met de voorzitters van de fracties van VVD, CDA en D66 over een combinatie VVD-CDA-D66-CU indien de andere betrokken partijen deelname hieraan door de CU wensen. Hij constateerde daarbij dat op 23 mei gebleken is dat die wens bij de D66-fractie ontbreekt. De voorzitter van de CU-fractie heeft verder verklaard dat hij eveneens bereid is zonder voorwaarden vooraf gesprekken te voeren met de voorzitters van fracties van deze en/of andere partijen over andere combinaties indien deze en/of andere betrokken partijen deelname hieraan door de CU wensen. De voorzitter van de D66-fractie wenste verder onderzoek naar meerderheidscombinaties waaraan VVD, CDA, D66, GL, SP of PvdA deelnemen met de aantekening dat hij nu geen onderzoek wenste naar de combinatie CDA-D66-GL-SP-PvdA of minderheidscombinaties.

VI Conclusie

Op grond van het voorgaande adviseer ik u om in het debat op basis van artikel 139A van het reglement van orde de aanwijzing te bespreken van een nieuwe informateur. Deze informateur zou als opdracht kunnen krijgen om, met inachtneming van dit verslag, de mogelijkheid te onderzoeken van een kabinet dat in voldoende mate op steun in de volksvertegenwoordiging kan rekenen, daarbij aan te geven op welke wijze dit tot stand kan komen en hierover verslag uit te brengen met een advies over de voortgang van de kabinets(in)formatie ten behoeve van de voorbereiding van een debat op basis van artikel 139A.

E.I. Schippers

201700094

EMMER-COMPAS

2-06-017

HR. WILLINK

LI BENT NU AANGESTELD ALS DE NIEUWE
GOOCELAR. WIJ ALS HOLLANDERS HEBBEN
DEMOCRATIES GESTELD. HANDEL DAAR DAN
OOK NIJ EN LUISTER NAAR DE STEMMERS
NIET DIE FLAUWEKUL VAN IK SPEEL NIET
NIET ZOUW ENZ. DE WIESEL WAS EN IS
V.V.D. DE GROOTSTE DAN DE PVV. OF JE
DAT NU LEUK VINT OF NIET DAT IS
DE STEM VAN DE BEVOLKING DAN KUNT
VOLGEN MIJ HET C.D.A. EN ZO VAN MIJ
DEMOCRATIES VERDER MET DIE PARTIJ
DIE DAN DE MEESTE STEMMEN HEEF SOE
DIE JE DE 76 ZIELEN HEBE. DAT IS
DEMOCRATIE EN DE STEM VAN HET VOLK
DANR HOEF JE GEEN GOOCELAR VOOR JE
ZIJN. ALS LI OP RECHTE, EN DEMOCRATIES
BENT EN DAN KUNNEN WIJ ALLEEN MAAR
HOPELI. DAN HEBBEN WE EEN REGERING
WAAR DE MENSEN VOOR HEBBEN GEKOZEN
DAN PAS KUNNEN WIJ LI DE HEMEL IN
PRIJSEN ZO MOET HET OF ZE NU WILLEN
OF NIET ZE ZULLEN MOETEN.

IK EN VEELEN NIET MIJ DENKEN ER ZO
OVER. GRAB G BAIT WOORD VAN LI OF BLIJFE
DIE OOK

[REDACTED]

Kenmerk: 201700895

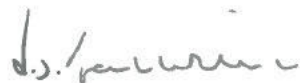
Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer [REDACTED]

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

20170602

Informateur Mr. H.D. Tjeenk Willink
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

2 juni 2017

Excellentie,

Op de eerste plaats wens ik u veel wijsheid en succes met de werkzaamheden waar u thans mee bezig bent. Voorwaar geen gemakkelijke klus.

Jan Terlouw sprak ik gisteren en die zei mij dat hij eens graag met de partijen zou willen praten. Men moest, zo zei hij, zijn verantwoordelijkheid nemen. Dus als u om hulp verlegen zou komen te zitten..... ;)

Hij weet overigens niet dat ik deze brief aan u schrijf.

Nogmaals alle succes gewenst!

Met vriendelijke groeten,

Kenmerk: 201700897

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer ,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

De heer mr. H.D. Tjeenk Willink
Informatieur
Postbus 20018
EA Den Haag

Blaricum, 5 Juni 2017

Zeer geachte heer Tjeenk Willink,

Gaarne breng ik het volgende onder uw aandacht. Effecten en bedrijfsvoering heb ik geleerd in de praktijk waarbij mijn ervaring in bedrijfsvoering van nut is gebleken op effectengebied bij de beoordeling van de kwaliteit van de leiding bij beursgenoteerde vennootschappen. Ter informatie doe ik u mijn C.V. toekomen.

Al enige jaren verwonder ik mij over het gebrek aan democratische regels bij de PVV. Deze partij kent slechts één lid waardoor ledenvergaderingen niet bestaan en er geen toegang is tot de financiële administratie waardoor eventuele belangen verstrengeling niet gecontroleerd kan worden. Alhoewel de leiding van andere politieke partijen regelmatig bezwaar uitspreken in de Tweede Kamer over het gedrag van de PVV wordt de rechtsgeldige aanwezigheid namelijk het voldoen aan de democratische regels van een politieke partij om deel te kunnen uitmaken van de Tweede Kamer niet geeist. Juist alle kiezers die op de PVV stemmen worden hiermee benadeeld want de uitsluiting door de andere politieke partijen geschiedt nu op subjectieve gronden. Ook zou dit andere nieuwe politieke partijen kunnen verleiden een soortgelijk gedrag te hanteren.

Hierover heb ik twee brieven geschreven aan de voorzitter van de Tweede Kamer die een andere mening is toegedaan en in haar beantwoording mij niet overtuigt. Naar mijn mening dienen de regels voor de ledenvergaderingen en de toegankelijkheid van die vergaderingen door vertegenwoordigers van de pers evenals toegang tot de financiële administratie voor geëigende instanties ter controle van eventuele belangenverstrengelingen voorwaarden te zijn om in de Tweede Kamer te kunnen optreden als politieke partij.

Bijgaand doe ik u afschriften van de gevoerde correspondentie toekomen. Van deze gelegenheid maak ik gebruik u één voorbeeld te geven op mijn vakgebied als oud bestuurder van Effectenbank Ten Cate & Cie N.V. waarvoor ik in 1994 de basis heb gelegd met een MBO uit de ABN AMRO Bank N.V. van D.W. Brand N.V. waar ik directeur was. Effectenbank Ten Cate & Cie N.V. is één van de weinig resterende onafhankelijke effectenbanken. Na de verzelfstandiging in 1994 heeft deze bank geen beroep heeft gedaan op Staatssteun zoals de ABN AMRO Bank N.V.

In 1995/1996 heeft Hagemeyer N.V. waar de heer mr. P.J. Kalff commissaris was de aandelen EHCO KLM Kleding N.V. beursgenoteerd en in handen van derden

verworven met medewerking van de ABN AMRO Bank. Daarbij zijn de beursregels overtreden (in die tijd de SER Fusiegedragsregels) en is bij de Vereniging voor de Effectenhandel valsheid in geschrifte gepleegd. Onze vennootschap had een belang van ruim 8 procent in deze kleine beursgenoteerde onderneming die op het gebied van bedrijfskleding een leidende positie had verworven in Nederland en Frankrijk. Omdat mijn bezwaren door Hagemeyer en 'De Bank' niet werden erkend heb ik mij gewend tot mr. J. Voûte, partner destijds bij Buruma Maris, Den Haag om daarmee de advocaten op de Zuid As te vermijden : 'u komt maar één keer voor een zaak terwijl Hagemeyer N.V. onze adviezen regelmatig nodig heeft'. Over waarheidsvinding heb ik het dan nog niet.

Met zijn brief d.d. 2 augustus 1996 heeft onze raadsman alle betrokken bestuurders van Hagemeyer, Borsumij-Wehry, EHCO KLM Kleding N.V. en al hun commissarissen van onze bezwaren op de hoogte gebracht. In september 1996 informeerde de heer Voûte mij dat de advocaat van Hagemeyer N.V. hem had verzocht niet meer in deze zaak op te treden vanwege 'tegenstrijdig belang'. Een collega partner Buruma Maris in Rotterdam trad op voor Hagemeyer N.V. Alras bleek dit 'tegenstrijdig belang' onrechtmatig te zijn. Want deze heren wilden niet voor een commissionair in effecten in de rechtbank in Den Haag verantwoording over hun handelwijze afleggen.

Daarna heb ik deze zaak jaren laten rusten totdat de betrokken bestuurders bij deze vennootschappen vertrokken waren. Echter hun opvolgers blijken niet van zins deze oplichting door ABN AMRO Bank N.V. recht te zetten en laten mijn brieven door de Afdeling Legal beantwoorden die slechts oneigenlijke argumenten aanvoert zoals hun stelling dat eventuele onrechtmatige handelingen door de toenmalige rechtspersoon van de ABN AMRO Bank inmiddels (2007/2008) is overgedragen aan RBS Nederland N.V. en wordt ik naar die bank verwezen. Echter het zijn voormalig bestuurders van ABN AMRO Bank en Hagemeyer die hun functies misbruikt hebben bij deze instellingen om op onrechtmatige wijze een te lage overname prijs te laten bepalen voor de aandelen EHCO KLM Kleding aan aandeelhouders derden. Dat die instellingen toen al of niet van een andere rechtspersoon gebruikt maakten doet niets af aan de gepleegde overtredingen bij deze beurstransactie door 'De Bank'.

Tot nu toe hebben mijn brieven aan Onze minister van Financiën, bewaker van de integriteit en betrouwbaarheid van (transacties op) de Nederlandse kapitaalmarkt geen effect gesorteerd. Hij vertegenwoordigt de Staat der Nederlanden als meerderheidsaandeelhouder van ABN AMRO Bank N.V. en dient in die hoedanigheid te zorgen voor behoorlijk bestuur bij deze bank. Het bestuur NLF1 mag dan operationeel toezicht houden op dat bestuur maar weigert in deze zaak op te treden juist omdat het volgens hen een operationele aangelegenheid betreft (brief NLF1 d.d. 2 februari 2016). Vreemd want operationeel toezicht is dan exclusief operationele aangelegenheden ? Ook de minderheidsaandeelhouders verwachten dat de meerderheidsaandeelhouder zorgt voor behoorlijk bestuur en naleving van de Code Corporate Governance bij deze Staatsdeelneming. Diefstal door oplichting en valsheid in geschrifte op onze kapitaalmarkt kan daarbij niet ongemoeid gelaten worden.

Het excuus van het Ministerie van Financiën dat dit een beleidsministerie is en daarom geen actie kan nemen geldt niet voor de hoedanigheid als (meerderheids) aandeelhouder in een beursgenoteerde vennootschap. Dat heb ik ook aangegeven in mijn brieven aan Onze minister van Financiën d.d. 21 februari en 13 maart 2017 en aan de directeur Communicatie d.d. 20 april 2017 (de kwestie Unilever N.V. heb ik inmiddels bij een andere toezichthouder in de EU aangemeld) waarna ik geen ontkenning daarvan van hen heb mogen ontvangen. Echter ook de rechtzetting van deze diefstal heeft desondanks niet plaats gevonden (mijn brieven aan de heer Kees van Dijkhuizen d.d. 13 november 2016 en 17 en 30 mei 2017).

Overigens is mij gebleken uit eerdere onrechtmatige beurstransacties op onze kapitaalmarkt dat mijn bezwaren aan de AFM daarover in het belang van alle benadeelde aandeelhouders niet in behandeling worden genomen noch een reden daarvoor wordt verstrekt. In 2007/2008 bij de overname van Hagemeyer N.V. door twee Franse beursgenoteerde vennootschappen bleek mij dat de voorzitter van de raad van commissarissen tevens voorzitter was van de raad van toezicht AFM. In 2009 had hij zich laten opvolgen als lid bij de raad van toezicht door de heer drs. J.S.T. Tiemstra, tot de overname in 2008 lid raad van bestuur Hagemeyer N.V. en CFO. Die verstrengeling van belangen bestaat wellicht nu niet meer. Wel is mijn indruk dat de AFM alleen generieke zaken in behandeling neemt en nauwelijks overtredingen door financiële instellingen die klanten en beleggers benadelen.

Deze ervaringen uit de praktijk brengen mij tot mijn verzoek aan u als Informateur dat een nieuwe regering de opdracht krijgt structureel te werken aan een verbetering van de kwalitatieve uitvoering van taken bij Ministeries en overheidsinstellingen inclusief de AFM en voorts meer gebruik gemaakt voor bestuurders en toezichthouders van personen werkzaam in de particuliere sector die in de praktijk bewezen hebben klanten en belanghebbenden op uitstekende wijze te bedienen. Dienstvaardigheid is toch de kern voor het handelen door alle vertegenwoordigers van de overheid ?

Curriculum vitae

Summary

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Voorzitter

20/4/2017

WJH

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

070 318 20 00

voorzitter@tweedekamer.nl
www.tweedekamer.nl

Den Haag, 19 april 2017

Geachte heer [REDACTED]

In uw reactie op mijn antwoord aan u op uw eerdere brief over de deelname aan verkiezingen voor de Tweede Kamer, vraagt u nu in het bijzonder waarom niet geregeld wordt dat fracties alleen maar 'onder voorwaarden' erkend worden. U noemt zelf enkele voorwaarden waaraan voldaan zou moeten zijn.

Ik begrijp uw vraag op zichzelf heel goed, maar ook op deze specifieke vraag moet mijn antwoord luiden dat het aan alle rechtmatig gekozen Kamerleden vrij staat om samen een fractie of een groep te vormen. Reglementair is nu geregeld dat alleen die fracties een financiële bijdrage krijgen om ondersteuning te regelen, als de leden die de fractie vormen, ook gezamenlijk, met één lijst, hebben deelgenomen aan de verkiezingen. Over de besteding van dat geld moeten de fracties overigens wel informatie verstrekken aan de Kamer. Ook is er controle door een accountant op de uitgaven.

Andere fracties worden 'groepen' genoemd. Zij krijgen alleen een tegemoetkoming om elk lid van een secretariële medewerker te voorzien. De leden van een groep krijgen ook minder spreektijd. Verder wil de Kamer niet gaan in het maken van verschil tussen leden die tot een 'erkende' fractie behoren en andere leden, omdat dit al snel onverenigbaar zou zijn met de grondwet. Zoals ik u al schreef: het debat daarover heeft nog maar onlangs plaatsgevonden.

Ik hoop dat ik u voldoende heb geïnformeerd over het nieuwe interne systeem, waarmee de Kamer nu eerst ervaring wil opdoen. Het komt, naar mijn mening, tenminste voor een deel tegemoet aan uw bezwaren tegen het oude systeem.

Met vriendelijke groet,

Khadija Arib
Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Voorzitter

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

070 318 20 00

voorzitter@tweedekamer.nl
www.tweedekamer.nl

Den Haag, 11 april 2017

Geachte heer

In uw brief van 30 maart jl. stelt u twee zaken aan de orde, die beide de PVV aangaan. U bent van mening, en dat is uiteraard uw goede recht, dat alleen democratische partijen mogen deelnemen aan de verkiezingen voor de Tweede Kamer en dat alleen democratische partijen mogen deelnemen aan de regering.

Wat het eerste betreft moet ik u wijzen op de Kieswet, waarin zeer uitvoerig staat beschreven wie er als kandidaten aan die verkiezingen mogen deelnemen en aan welke voorwaarden die moeten voldoen. De Kiesraad ziet daar op toe. Dus er gelden wel degelijk regels.

Wat deelname aan de regering betreft, geldt dat in principe uiteindelijk een meerderheid van de Kamer nodig is om een aantredend kabinet het vertrouwen te schenken. Met andere woorden: een democratisch gekozen orgaan moet in meerderheid de samenstelling van het kabinet steunen.

U mag er op vertrouwen dat de Kiesraad en de Kamer toezien op de rechtmatigheid van de verkiezingen en van de kabinetsformatie.

Ik hoop uw onrust enigszins te hebben kunnen wegnemen.

Met vriendelijke groet,

Khadija Arib
Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie BiZa

21/4/2017
MJK

Plaats en datum: Den Haag, 20 april 2017
Betreft: Reactie m.b.t. ongelijkheid regels tussen Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal voor verantwoording politieke partijen
Ons kenmerk: 2017Z04762/2017D10950
Uw kenmerk:
Uw brief van: 30 maart 2017

Geachte heer [redacted]

Uw bovengenoemde brief is door de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken onmiddellijk na ontvangst verspreid onder haar leden.

In haar procedurevergadering van 20 april 2017 heeft de commissie besloten het aan haar leden individueel over te laten om al dan niet op uw brief in te gaan.

Namens de commissie zeg ik u dank voor de toezending van uw brief.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,

Drs. M.J. van der Leeden

De minister van Financiën, namens deze
De heer K.M. Dirks
Plv. directeur Communicatie
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Blaricum, 20 april 2017

Geachte heer Dirks,

Dank voor uw brief d.d. 19 april jl. (uw kenmerk 2017-0000078372).

De juridische mogelijkheden heeft de ABN AMRO Bank destijds uitgesloten door onrechtmatig 'tegenstrijdig belang' aan te voeren tegen onze advocaat mr. J. Voûte. Daarmee erkenden de betrokken bestuurders van ABN AMRO Bank, Vereniging voor de Effectenhandel en Hagemeyer N.V. dat onze bezwaren vermeld in onze brief d.d. 2 augustus 1996 moeilijk te weerleggen zouden zijn in een rechtbank en konden zij vermijden zich aldaar te moeten verantwoorden.

Nu deze betrokken bestuurders geen statutaire bevoegdheden meer hebben bij deze (beursgenoteerde) vennootschappen en Vv/dE is het aan de huidige bestuurders om de onrechtmatige handelingen van hun bestuurlijke voorgangers alsnog recht te zetten. Anders dienen zij inhoudelijk de onrechtmatige handelingen van hun voorgangers te ontkennen. Dat doen de heren Zalm en van Dijkhuizen niet. Daarom is rechtzetting door ABN AMRO Bank N.V. de enige juiste weg. Om hun aarzelingen hiervoor weg te nemen in deze operationele aangelegenheid heb ik de minister van Financiën namens de meerderheid aandeelhouder verzocht de huidige bestuurders hierop te wijzen.

Aangezien het bestuur Unilever claimt 'As part of Unilever's commitment to promoting the highest possible standards of corporate governance, Unilever N.V.' in zijn persbericht d.d. 19 oktober 2011 mag ik ervan uitgaan dat zij het verschil weten tussen gestort kapitaal en een verplichting in de jaarrekening van Unilever N.V. Hetzelfde geldt voor de externe accountant. Indien zij een gedegen reden hebben voor deze onrechtmatige vermeldingen in de jaarrekening dan dienen zij aan aandeel- en certificaathouders als eigenaren van de vennootschap uitleg te geven. Dat laten zij tot nu toe na. Waarom zouden zij dat dan wel doen aan de AFM en op welke termijn ?

Met vriendelijke groet.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Communicatie

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2017-0000078372

Uw brief (kenmerk)
27 maart 2017

Datum 19 april 2017
Betreft Onrechtmatigheid ABN AMRO 1996 / onrechtmatigheid in jaarrekening
Unilever 2016

Geachte heer [REDACTED],

In het afgelopen jaar hebt u zo'n honderd zestig brieven gestuurd naar het ministerie van Financiën. Recent ook hebt u enige malen telefonisch contact gehad met één van mijn medewerkers. In essentie hebt u twee verzoeken aan Financiën. Het eerste is om de raad van bestuur van de ABN AMRO ertoe te bewegen een door u geconstateerde onrechtmatigheid van de bank uit 1996 als zodanig te erkennen. Het tweede is om de AFM ertoe te bewegen actie te ondernemen op een kennelijke onrechtmatigheid in de jaarrekening van Unilever. In antwoord hierop wil ik u laten weten dat ik in beide gevallen geen rol zie weggelegd voor het ministerie van Financiën.

In de kwestie met ABN AMRO zou u zich kunnen laten adviseren door een deskundige om te bezien wat de (juridische) mogelijkheden zijn.

Voor de jaarrekening van Unilever en mogelijke tekortkomingen in de controle van die jaarrekening door de accountant, ligt het toezicht bij de AFM. Dat is de instantie waartoe u zich (opnieuw) kunt wenden. Niet alleen houdt de AFM toezicht op de accountants, ook is de AFM de toezichthouder voor de Wet toezicht financiële verslaggeving. Op basis van die wet ziet de AFM erop toe dat effectenuitgevende instellingen voldoen aan de eisen van de financiële verslaggeving.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Directie Communicatie

Ons kenmerk
2017-0000078372

Hoogachtend,

de minister van Financiën,
namens deze,

Plv. directeur Communicatie,

K.M. Dirkx

De heer ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Minister van Financiën
Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Blaricum, 13 maart 2017

Geachte heer Dijsselbloem,

Het gaat om de integriteit van onze kapitaalmarkt, daarmee eindigde ik mijn brief aan u d.d. 21 februari jl. en tot op heden heeft de heer van Dijkhuizen, ondanks mijn diverse verzoeken, tot nu toe die diefstal van zijn voorgangers nog niet rechtgezet.

Als minister van Financiën voert u beleid waaraan de bestuurders bij beursvennootschappen zich dienen te houden. Valsheid in geschrifte en onrechtmatig gebruik maken van tegenstrijdig belang om behandeling van een rechtszaak door een belegger op de beurs te voorkomen zijn frauduleuze handelingen door bestuurders ABN AMRO Bank met andere betrokkenen die tot verlies bij de belegger in casu onze vennootschap heeft geleid in 1995/6. Zolang deze voormalig bestuurders in functie waren respectievelijk hun invloed konden uitoefenen bij ABN AMRO Bank was het rechtzetten van deze oplichting niet mogelijk.

Nu met een vernieuwd bestuur is dat wel mogelijk. Want de heer van Dijkhuizen zal onrechtmatig gedrag met oplichting van beleggers op de beurs niet toestaan. In dat kader past het ABN AMRO Bank N.V. dan ook om die diefstal uit het verleden recht te zetten. Want zonder de medewerking van de toenmalige bestuurders ABN AMRO Bank was de valsheid in geschrifte en oplichting niet mogelijk geweest. Deze feiten worden door het huidige bestuur niet ontkend en toch wordt die fout uit het verleden nog steeds niet hersteld.

Een integere kapitaalmarkt houdt in dat de vigerende effectenwetgeving door alle professionele partijen op de beurs die klanten bedienen correct wordt uitgevoerd. Beleggers kunnen bij onrechtmatige handelingen geen beroep doen op de minister van Financiën. Echter thans vertegenwoordigt Onze minister van Financiën ook de meerderheidsaandeelhouder, de Staat der Nederlanden. In die hoedanigheid kan hij het bestuur wel aanspreken over operationele zaken waarvan hij constateert dat die niet conform de vigerende wetgeving zijn behandeld. In dit geval heeft dat op de kapitaalmarkt tot schade bij de belegger geleid. Het doel is een integere kapitaalmarkt. Zeker de ABN AMRO Bank met ruim € 300 miljard in vermogensbeheer voor klanten moet zich juist met integer vermogensbeheer onderscheiden.

Vandaar deze brief met dit bijzondere verzoek aan Onze minister van Financiën, met vriendelijke groet,

De heer ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Minister van Financiën
Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Blaricum, 21 februari 2017

Geachte heer Dijsselbloem,

Hierbij dank ik u voor de brief d.d. 17 februari jl. (referentie mevr. S.N Boitelle, directeur Communicatie) en breng ik gaarne n.a.v. de inhoud het volgende onder uw aandacht.

Feitelijk hebben de voormalig bestuurders ABN AMRO Bank N.V. destijds met bestuurders en commissarissen Hagemeyer N.V. waaronder één bestuurder van de bank na kennisname van onze brief d.d. 2 augustus 1996 door onrechtmatig 'tegenstrijdig belang' aan te voeren tegen onze advocaat mr. J. Voûte er voor gekozen hun onrechtmatige handelingen om een te lage koopprijs per aandeel EHCO KLM Kleding N.V. voor aandeelhouders derden te bewerkstelligen impliciet te erkennen in de verwachting dat wij daar niet meer op terug zouden kunnen komen.

Die impliciete erkenning konden wij niet aanvoeren tegen ABN AMRO Bank en Hagemeyer zolang als de betrokken heren invloed konden uitoefenen op die besturen. Hun oogmerk was zich niet te hoeven verantwoorden voor hun handelingen in een rechtbank. Dat hebben zij bereikt. Echter de negatieve gevolgen van hun onrechtmatige handelingen voor Fundadore Beheer B.V. met een deelneming van circa 8 procent in EHCO KLM Kleding N.V. bestaan nog steeds. Wetgeving en beursregels zijn ingrijpend gewijzigd en de Vereniging voor de Effectenhandel met alleen individuele leden bestaat al lang niet meer. Het enige dat ongewijzigd blijft is respect voor onze kapitaalmarkt en het goed functioneren daarvan door bestuurders van banken en effectenbedrijven.

Geen van de betrokkenen inclusief ABN AMRO Bank noch de advocaat die voor hen optrad heeft ooit hun onrechtmatige handelingen ontkend of bestreden. Daarom is de restant koopsom door betrokkenen nog steeds verschuldigd. Daarbij hebben zij gebruik gemaakt van hun invloed als bestuurders ABN AMRO Bank zonder dat mede bestuurders, commissarissen en staf hebben voorkomen dat zij die onrechtmatig hebben aangewend.

Het gaat om de integriteit van onze kapitaalmarkt, met vriendelijke groet,

4/2/2016

[Handwritten signature]

[Redacted]

[Redacted]

Lange Houtstraat 26
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

www.nlfi.nl

Behandeld door:

T +31 (0) 70 20 50 600

Datum
2 februari 2016

Onderwerp: correspondentie

[Handwritten signature]

Nummer NLFI 2016/36

Geachte heer [Redacted]

Sinds onze brief van 30 oktober jl. aan u heeft u de Stichting Administratiekantoor Beheer Financiële Instellingen (NLFI) nadere brieven en e-mails toegezonden en telefonisch contact gezocht inzake uw correspondentie met ABN AMRO en a.s.r. waarover u ons eerder benaderde. Wij willen u er nogmaals op attenderen dat uw brieven en e-mails betrekking hebben op operationele aangelegenheden van ABN AMRO en a.s.r. Wij verzoeken u daarom uw correspondentie verder enkel te richten tot de betreffende ondernemingen.

Hoogachtend,

NLFI

De heer Kees van Dijkhuizen
Voorzitter
Raad van Bestuur
ABN AMRO Bank N.V.
Gustav Mahlerlaan 10
1082 PP Amsterdam

Blaricum, 30 mei 2017

Geachte heer van Dijkhuizen,

Met referte aan de inhoud van mijn brief d.d. 17 mei jl is de diefstal van aandeelhouders derden EHCO KLM Kleding N.V. door de ABN AMRO Bank en uw voorganger de heer mr P.J. Kalff c.s. samen met de oud voorzitter van het bestuur Hagemeyer N.V. de heer A. Land in 1995 bij de overname ten bedrage van € 835.000 voor Fundadore Beheer B.V. met een betaling van € 750.000 aan PKA Beheer B.V. (zelfde rechtspersoon) nog niet rechtgezet.

Zoals u bekend vanaf 13 november 2016 wordt door u deze oplichting en valsheid in geschrifte door die bestuurders c.s. niet ontkend noch rechtgezet door alsnog de restant koopsom met € 750.000 te voldoen. U doet als bestuursvoorzitter niets. Dat past niet bij een beursgenoteerde vennootschap. Indien u zelf door een bankbestuurder van een beursgenoteerde bank beroofd zou zijn bij de uitvoering van een overname transactie op de beurs zou u daartegen ageren respectievelijk dat overlaten aan uw adviseurs.

Niets doen is ongeloofwaardig als benadeelde belegger en zeker als bestuurder bij ABN AMRO Bank met ruim € 300 miljard in vermogens beheer. Fouten uit het verleden bij de bank kunnen u niet aangerekend worden maar diefstal uit het verleden laten voortbestaan is ondenkbaar bij behoorlijk bestuur en de Code Corporate Governance die uw bank onderschrijft en waarop relaties van de bank vertrouwen.

Ik wens u een goede AVA toe en dat u nu besluit deze oude kwestie recht te zetten en daarmee dit verleden van ABN AMRO Bank en destijds betrokkenen af te sluiten.

Met vriendelijke groet,

De heer Kees van Dijkhuizen
Voorzitter
Raad van Bestuur
ABN AMRO Bank N.V.
Gustav Mahlerlaan 10
1082 PP Amsterdam

Blaricum, 17 mei 2017

Geachte heer van Dijkhuizen,

Nog steeds is de diefstal uit 1995 niet hersteld door uw bank en beantwoordt u zelf mijn brieven als oud bestuurder Effectenbank Ten Cate & Cie N.V. niet.

De raad van bestuur wordt binnenkort versterkt met de heer Clifford Abrahams die dan ook Chief Financial Officer wordt en mevrouw Tanja Cuppen die dan de taak als Chief Risk Officer overneemt op 1 oktober 2017 van de heer Wietze Reehorn die op die datum ook aftreedt als bestuurder. Daarbij verwijs ik naar de volgende zin in de brief van uw Afdeling Legal d.d. 15 maart 2016 : 'Het is gebruik binnen ABN AMRO Bank N.V., dat reacties op vorderingen/aantijgingen jegens de bank, gefundeerd of ongefundeerd, door de Afdeling Legal behandeld en beantwoord worden'. Het is vreemd dat zulks ook geschied wanneer het voormalig bestuurders van de bank betreft en dat u als voorzitter dit gebruik heeft gehandhaafd.

Onder deze omstandigheden zal ik de oplichting en valsheid in geschrifte door de betrokken bestuurders ABN AMRO Bank, Vereniging voor de Effectenhandel en Hagemeyer onder de aandacht brengen van de twee komende bestuurders en niet afwachten tot de datum van hun dienst treading omdat zij dan geen toegang hebben tot de bewijzen van een voormalig bestuurder Effectenbank Ten Cate & Cie N.V. over de onrechtmatige handelwijze van die bestuurders bij de overname van EHCO KLM Kleding N.V. in 1995.

Want de Afdeling Legal geeft kennelijk geen inzage aan bestuurders en legt evenmin verantwoording af aan de Afdeling Vermogensbeheer over onrechtmatige handelingen bij beurstransacties die zijn toevertrouwd destijds aan de bank door toenmalige bestuurders en uitgevoerd door collegae in het bestuur Vereniging voor de Effectenhandel en Staf en medewerkers van de bank

Met vriendelijke groet,

De heer Kees van Dijkhuizen
Raad van Bestuur
ABN AMRO Bank N.V.
Gustav Mahlerlaan 10
1082 PP Amsterdam

Blaricum, 13 november 2016

Geachte heer van Dijkhuizen,

Met referte aan de inhoud van mijn brief d.d. 30 oktober jl. en van mijn recente e-mails aan mevr. mr. Hanneke Dorsman van 5 t/m 8 september jl. en de brief Juridische Afdeling d.d. 10 november jl. verzoek ik uw aandacht voor het volgende.

De oplichting en valsheid in geschifte bij de overname van EHCO KLM Kleding door Hagemeyer in 1995/6 door voormalig bestuurders ABN AMRO P.J. Kalff c.s. , voormalig bestuurders Vereniging voor de Effectenhandel, voormalig bestuurders Hagemeyer A.H. Land c.s. met hun raadsman mr. A.F.J.A. Leijten, partner bij Stibbe wordt door uw Juridische Afdeling niet ontkend. Die handelingen zijn vermeld in de brief van onze raadsman destijds de heer mr. J. Voûte, partner bij Buruma Maris te Den Haag in zijn brief aan alle betrokken bestuurders d.d. 2 augustus 1996. De inhoud van deze brief is nimmer in een rechtbank behandeld omdat die bestuurders de heer Leijten onterecht tegenstrijdig belang hebben laten aanvoeren tegen mr. J. Voûte die zich toen heeft teruggetrokken. Mijn bezwaar d.d. 18 november 1996 tegen dit onterecht aangevoerde tegenstrijdig belang heeft de heer Leijten nooit weerlegd.

De betrokken bestuurders ABN AMRO en Vereniging voor de Effectenhandel hebben hun invloed binnen die organisaties aangewend met de bestuurders Hagemeyer destijds en hun raadsman de heer Leijten zoals omschreven in de brief d.d. 2 augustus waardoor een te lage en oneerlijke prijs is betaald aan aandeelhouders derden van EHCO KLM Kleding. Zij voelden zich kennelijk dermate schuldig op basis van de inhoud van de brief d.d. 2 augustus 1996 dat zij de voorkeur hebben gegeven aan het op oneerlijke wijze voorkomen van behandeling daarvan in een rechtbank.

Zonder medewerking van de ABN AMRO bestuurders was de te lage prijs (x) niet mogelijk geweest. Want ABN AMRO was ook vertegenwoordigd met bestuurders in het bestuur Vv/dE en via de Vereniging in de SER Fusiecommissie en ook nog commissaris bij Hagemeyer. Indien de heren P.J. Kalff c.s. en A.H. Land c.s. geen bestuurlijke functies hadden bekleed bij deze beursgenoteerde vennootschappen hadden zij hun schadeberokkende acties jegens Fundadore Beheer B.V en de andere aandeelhouders derden EHCO KLM Kleding niet kunnen voeren. Als bestuurders van beursgenoteerde vennootschappen hebben zij de belangen van aandeelhouders derden bij EHCO KLM Kleding bewust geschaad.

Mede bestuurders bij ABN AMRO respectievelijk commissarissen hebben deze schadeberokkende acties bij aandeelhouders derden EHCO KLM Kleding niet voorkomen althans geen interne maatregelen getroffen opdat hun (mede) ABN AMRO bestuurders dergelijke acties niet konden uitvoeren.

Daarom is het aan de huidige bestuurders ABN AMRO om hun bestuurlijke voorgangers te wijzen op de noodzaak de geleden schade alsnog recht te zetten met betaling van de restant koopsom van € 835.000 aan PKA Beheer (huidige naam van Fundadore Beheer). Uw Juridische Afdeling verwijst naar RBS Nederland N.V. Echter de betrokken bestuurders ontleenden hun invloed niet aan de statutaire bevoegdheid maar aan hun status als ABN AMRO, Vereniging voor de Effectenhandel respectievelijk Hagemeyer bestuurders. Bovendien is mij niet bekend of dergelijke schadeberokkende handelingen van ABN AMRO en Hagemeyer bestuurders met hun raadsman de heer Leijten bij andere beursgenoteerde vennootschappen wel vergoed kunnen worden door de eigen werkgever. Een aansprakelijkheid verzekering voor onrechtmatige handelingen die schades tot gevolg hebben komt mij onbekend voor.

Ter ondersteuning van de inhoud van de brief d.d. 2 augustus 1996 en de foutieve handelingen van de betrokken bestuurders heb ik ook verwezen naar het vonnis rechtbank Utrecht d.d. 12 december 2007 voor wanbestuur door 4 voormalig bestuurders Hagemeyer N.V. in de periode 1996/2000 bij de meerderheidsdeelneming Ceteco N.V. eveneens beursgenoteerd. De handelingen door commissarissen(toezichthouders) en bestuurders Hagemeyer N.V. bij de overname EHCO KLM Kleding pasten kennelijk in die periode bij hun wanbestuur. Ook bij de overname van Hagemeyer in 2007/2008 is jegens aandeelhouders onrechtmatig gehandeld. Want het bedrag van de boedelschuld toen in 2007 door de twee curatoren geraamd op € 190 miljoen is reeds in oktober 2007 in mindering gebracht op de overeengekomen prijs per aandeel van circa € 5,15 naar € 4,85 oftewel circa € 180 miljoen bij ruim 600 miljoen uitstaande aandelen. Bovendien heeft dat bestuur Hagemeyer meegewerkt om te voorkomen dat de 9 voormalig Hagemeyer en Ceteco bestuurders hoofdelijk veroordeeld tot (mede) betaling van die boedelschuld daaraan hebben voldaan, kennelijk met instemming van de twee curatoren Ceteco N.V.

Ook het bestuur ABN AMRO had geen schone lei daarna met de veroordeling in november 2009 van valsheid in geschrifte op 4 punten in de prospectus IPO Worldonline d.d. 2000 waardoor beleggers zijn misleid. Op 12 augustus 2012 is bekend geworden dat Worldonline, ABN AMRO en Goldman Sachs gezamenlijk een schadevergoeding van € 110 miljoen zullen uitbetalen aan circa 12.000 gedupeerde beleggers.

Het rechtzetten van deze oplichting van hun voorgangers c.s. is het minste dat de nieuw aangetreden bestuurders ABN AMRO kunnen verrichten door betaling van de restant koopsom van € 835.000 op 14 november a.s te verzorgen. In dank en met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Kenmerk: 201700899

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer [REDACTED]

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

De heer mr. H.D. Tjeenk Willink
Informateur
Postbus 20018
EA Den Haag

Blaricum, 15 juni 2017

Zeer geachte heer Tjeenk Willink,

Dank voor uw beantwoording op 12 juni jl van mijn brief d.d. 5 juni jl. Ik stel het zeer op prijs dat u de inhoud onder de aandacht zal brengen van (betrokken) partijen.

In aansluiting op de inhoud van mijn brief d.d. 5 juni jl doe ik u voor de goede orde bijgaand mijn follow up gericht aan de voorzitter van de raad van bestuur ABN AMRO Bank N.V. toekomen met een positieve oplossing in het belang van investor relations. Via e-mail heb ik aan Onze minister van financiën een afschrift van die brief heden verzonden.

Hoogachtend,

De heer Kees van Dijkhuizen
Voorzitter
Raad van Bestuur
ABN AMRO Bank N.V.
Gustav Mahlerlaan 10
1082 PP Amsterdam

Blaricum, 15 juni 2017

Geachte heer van Dijkhuizen,

Nog steeds heeft u de onrechtmatige handelingen door ABN AMRO Bank in 1995 en 1996 bij de overname door Hagemeyer N.V. van EHCO KLM Kleding NV niet ontkend noch de daaruit voortkomende te lage prijs voor aandeelhouders derden in die beursgenoteerde vennootschap hersteld.

Daarbij blijft ook de Staat der Nederlanden in gebreke als meerderheid aandeelhouder ABN AMRO Bank tegenover die aandeelhouders derden. De totale resterende koopsom bedraagt minder dan € 5 miljoen.

Echter de investor relations waarde voor ABN AMRO Bank als vermogensbeheerder bij herstel alsnog van de resterende koopsom kan bij een juiste public relations uitvoering een veelvoud daarvan zijn en daarmee ook voor de beurswaarde van ABN AMRO Bank.

Iedere gelegenheid als bestuurder om de bank positief te presenteren dient benut te worden.

Met vriendelijke groet,

P.S. De brief van de Afdeling Legal d.d. 12 juni jl. is toegevoegd aan het dossier.

201700900

ZEGGENSCHAP
IN ZORG

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Dhr. H. Tjeenk Willink
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 6 juni 2017
Betreft: Tijd voor radicale vernieuwing

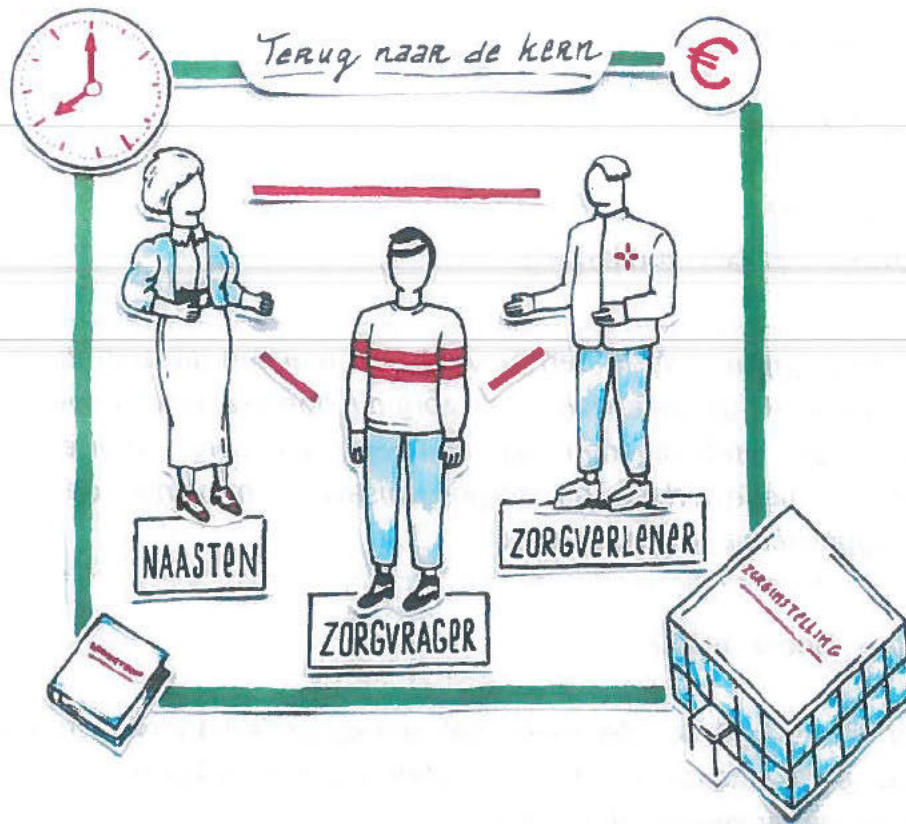
LOC Zeggenschap in zorg is een netwerk van mensen die zich inzetten voor en betrokken voelen bij waarde-volle zorg: zorg die doet wat er voor mensen toe doet. Met deze visie ondersteunen wij mensen met zorg, familie en naasten, cliëntenraden, medewerkers en zorgorganisaties om vanuit de waarden van mensen zeggenschap te organiseren.

Geachte heer Tjeenk Willink,

U heeft op dit moment de intensieve taak om de onderhandelingen tussen fracties van politieke partijen te leiden. Fracties met grote inhoudelijke verschillen, die tegelijk de wil hebben om er samen uit te komen.

Om uiteindelijk tot een akkoord te komen, is het noodzakelijk om te weten wat er in de samenleving speelt. Daarom heeft uw voorganger al grote postzakken met brieven van verschillende belangenorganisaties en personen ontvangen. Deze brief is onze bijdrage aan het overleg tussen de onderhandelende fracties.

Voor LOC is het helder dat we binnen de gezondheidszorg voor een onvermijdelijke keuze staan: terug naar de kern van zorg óf doorgaan op de oude weg. In deze brief gaan we verder in op deze twee opties. En geven we aan wat onze voorkeur heeft.

1. Radicale vernieuwing - terug naar de kern

Op dit moment hebben we de zorg ingericht vanuit wetten, systemen, regels, protocollen en richtlijnen. Om hiermee veiligheid, zekerheid en gelijkwaardigheid te bieden. Tegelijk zorgt het ook voor een spanning tussen 'het systeem' en de realiteit.

Deze overdaad aan regels doet namelijk - ondanks de goede bedoelingen - geen recht meer aan de unieke situatie van mensen die zorg krijgen. Het leidt zorgverleners af van hetgeen waar het echt om gaat: liefdevolle zorg waar zij trots op kunnen zijn. En mensen die zorg nodig hebben, voelen zich niet meer gezien of gehoord. Terwijl naasten op afstand moeten toekijken.

Wij vragen u om te kiezen voor een radicale vernieuwing in de organisatie in zorg. En daarmee terug te grijpen naar hetgeen waar zorg daadwerkelijk vorm krijgt: in de relatie tussen degene die zorg nodig heeft, zijn naasten en de zorgverlener. Zij bepalen welke zorg er voor iemand nodig is. En welke randvoorwaarden daarvoor belangrijk zijn. Bestaande systemen zijn dan ondergeschikt aan deze relatie. En draaien we de verhoudingen om. De centrale vraag wordt: *Wat heeft iemand nodig om zijn eigen leven te kunnen leiden?*

Hierin gaan we uit van maatwerk voor iedereen die zorg nodig heeft. En grijpen pas terug op bestaande regels, als die kunnen ondersteunen. Het heeft als gevolg dat financiering uiteindelijk anders zal lopen. Een zorgorganisatie krijgt immers geen geld voor de zorg, maar degene die de zorg nodig heeft. Die kan met zijn naasten en een zorgverlener kijken wat er vervolgens nodig is. Dit kan in een instelling, maar ook thuis.

Verschillende organisaties in de verpleeghuiszorg zijn al met deze manier van organiseren aan de slag gegaan. Om daadwerkelijk vanuit de relatie te werken. Dat vraagt nogal wat. Zij onderzoeken zelfs of hun organisatie wel passend is binnen deze radicale vernieuwing. Maar tegelijk zien zij allemaal in dat deze beweging nodig is. Een beweging waarin de wensen van mensen centraal staan. In plaats van de instituten.

Dit initiatief zouden wij graag in andere sectoren opzetten en faciliteren. Zoals de geestelijke gezondheidszorg en de jeugdhulp. Hier zien wij ook dat er een grote behoefte bestaat aan anders organiseren. Vanuit de relatie, in plaats van het systeem.

Wij vragen u deze kabinetsperiode een radicale keuze te maken. Door te breken met het onnodig opbouwen en uitbreiden van een systeem in de zorg wat mensen niet ten goede komt. En te kiezen voor vertrouwen in mensen die dagelijks zorg krijgen en verlenen. Laat hen bepalen wat het juiste is voor hun eigen en unieke situatie.

en willen daarnaast pleiten voor investeringen in zorg thuis. Dit valt ook onder de verpleegzorg en is minstens zo belangrijk. Daarom vragen we u om stevige investeringen in niet alleen zorgorganisaties, maar ook opleidingen voor verpleegzorg. Om op termijn meer verzorgenden en verpleegkundigen binnen huizen aan het werk te krijgen. Daarnaast zien we dat zorgorganisaties - in samenspraak met alle betrokkenen - zelf heel goed kunnen bepalen hoe zij extra gelden besteden. Bureaucratische procedures om die gelden te krijgen, zijn daarom onwenselijk.

Wij vragen u de investeringen in de verpleeghuiszorg structureel te maken. Deze daarnaast ook voor de zorg thuis beschikbaar te maken. En zorgorganisaties zelf - samen met medewerkers, naasten en cliënten - verantwoordelijkheid te geven voor de besteding daarvan.

B. Ruimte voor mensen

Tegelijk is er nu een groot personeelstekort in de verpleeghuiszorg. Wij pleiten voor een nieuwe benadering van het personeelsbeleid, waar de nadruk niet ligt op het medisch handelen van personeel. Mensen die het laatste deel van hun leven in een verpleeghuis wonen, hebben vooral behoefte aan tijd en aandacht. Er zijn genoeg mensen die hiervoor beschikbaar zijn én dit werk graag doen. Geef hen de ruimte om zo snel mogelijk aan de slag te gaan binnen de verpleeghuiszorg. En bied ook volop de mogelijkheid voor bij- en omscholing waar nodig.

Wij vragen u de instroom van mensen zonder medische achtergrond in de langdurige zorg op korte termijn te bevorderen.

C. Ruimte voor zingeving

Voor veel mensen is het echt noodzakelijk met iemand te kunnen praten die hen kan helpen met hun levensvragen. Ook als zij zorg en ondersteuning krijgen. De samenleving verandert in een rap tempo en mensen hebben daar vragen over.

We zien helaas dat de aandacht voor levensvragen en zingeving steeds meer als luxe wordt gezien. Veel zorgorganisaties bezuinigen op de formatie van geestelijke verzorging. En de steeds grotere groep mensen die in de eigen woning zorg ontvangt heeft helemaal geen toegang meer tot geestelijke verzorging. Terwijl juist zij vaak met allerlei levensvragen zitten. Dit kan en moet anders.

Wij vragen u expliciet aandacht te besteden aan - onafhankelijke - geestelijke verzorging binnen de (langdurige) zorg.

D. Ruimte voor ontplooiing

Met de ingezette ambulantisering binnen de geestelijke gezondheidszorg zijn veel behandelplekken verdwenen. Zonder dat hier passende vormen van dagbesteding of werk voor in de plaats zijn gekomen. Sterker nog: er wordt van mensen verwacht dat zij hoge eigen bijdragen betalen als zij willen deelnemen aan de dagbesteding. Terwijl zij in veel gevallen niet het inkomen hebben om deze bijdrage zomaar te betalen.

Voor veel mensen - met ervaring in de geestelijke gezondheidszorg - is deze dagbesteding dé manier om aan herstel te werken. Zichzelf te leren kennen. En vrienden en kennissen te ontmoeten. Kortom: zij kunnen zich in een veilige en vertrouwde omgeving ontplooiën. Financiële drempels zouden dat nooit in de weg mogen zitten.

Wij vragen uw de eigen bijdrage-systematiek voor de dagbesteding zo aan te passen, dat deze voor iedereen toegankelijk is en blijft.

E. Ruimte voor de wijkverpleegkundige

Met de introductie van een enkele aanspraak op de wijkverpleging is de functie van de S1-wijkverpleegkundige verdwenen. Zij vervulden een belangrijke rol in wijken als verbinding tussen maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en wijkverpleging (Zvw). Vanuit onze leden krijgen wij signalen dat deze functie niet vanzelfsprekend wordt overgenomen door oude S2-wijkverpleegkundigen. En dat hiermee opgebouwde netwerken in wijken snel verdwijnen. Terwijl hier de afgelopen twee jaar veel in geïnvesteerd is. En meerwaarde had in vroegsignalering van problematiek bij mensen in de wijk.

Wij vragen u om te investeren in de rol van de wijkverpleegkundige als onderdeel van de lokale samenleving.

F. Ruimte voor de vrijwilliger

Daarnaast merken we dat veel mensen een vrijwillige bijdrage willen leveren bij een zorgorganisatie in hun eigen woonplaats. Maar dat bestaande regels dit niet altijd mogelijk maken. Een treffend voorbeeld hierin komt van een mevrouw die altijd voor haar buurvrouw zorgde en dit ook wilde blijven doen, nadat de buurvrouw in een verpleeghuis werd opgenomen. Zij werd echter verplicht om een (officiële) vrijwilliger te worden, omdat de risico's voor de zorgaanbieder anders niet gedekt zouden zijn. Terwijl zij gewoon hetzelfde wil blijven doen, zoals zij gewend is. Alleen in een andere

omgeving. Dergelijke regels werken alleen maar tegenstrijdig.

Wij vragen u het bestaande vrijwilligersbeleid te herzien. En daarmee aan te sluiten op veranderingen in de samenleving.

G. Ruimte voor ervaringsdeskundigen

Een herkenbaar beeld: wanneer mensen ergens mee zitten, kunnen zij hier doorgaans goed over praten met iemand die hetzelfde heeft meegemaakt. Dit helpt bij het - samen - vinden van oplossingen. Het inzetten van deze ervaringen om anders te helpen heeft dus echt een toegevoegde waarde.

Daarom pleiten wij voor meer inzet van ervaringsdeskundigheid binnen de geestelijke gezondheidszorg én de jeugdhulp. Binnen beide sectoren zijn hier mensen actief met ontzettend veel kennis, die deze op een waarde-volle manier kunnen inzetten. Er zijn zeker goede voorbeelden bekend. Zo heeft de jeugdhulporganisatie Oosterpoort ervaringsdeskundigen in dienst. En wordt op dit moment ook een pilot met een buddysysteem in twee JJI's uitgevoerd door Young in Prison.

En zo kent de geestelijke gezondheidszorg zelf een beroepsprofiel voor ervaringsdeskundigen. Maar dat brengt niet alles. Er is meer politieke steun nodig voor de inzet van ervaringsdeskundigen. Zij verdienen meer dan wie dan ook een plek binnen zorgorganisaties.

Wij vragen u de komende kabinetsperiode een speerpunt te maken van de inzet van ervaringsdeskundigen.

H. Ruimte voor privacy

Begin dit jaar bleek dat de afgelopen jaren op grote schaal persoonsgegevens zijn verzameld binnen de geestelijke gezondheidszorg. Om daarmee de kwaliteit van hulpverlening kunnen meten. En vergelijken. Zodat zorgverzekeraar - zo is het idee - op kwaliteit kunnen inkopen.

Helaas is dit gebeurd zonder de toestemming van de mensen waar het om gaat. Zij hebben nooit de keuze gehad om persoonlijke informatie persoonlijk te houden. Hun privégegevens zijn gebruikt voor - mogelijke - financiële doelen. Terwijl het gebruikte meetinstrument (ROM) dat nooit voor ogen had.

Het is een instrument om de individuele kwaliteit van een behandeling te meten. Waar mensen open en eerlijk op kunnen antwoorden. Met het grootschalig

verzamelen van alle gegevens is dat vertrouwen diep beschadigd. En het is daarom ook noodzakelijk om als nieuw kabinet hierin een duidelijke uitspraak te doen: wij beschermen de privacy van mensen die zorg krijgen.

Ook bij gemeenten kan de privacy veel beter. We horen nu vaak van mensen dat gemeenten onterecht medische gegevens vragen, gegevens per e-mail uitwisselen en zich niet houden aan privacyregels.

Wij vragen u de privacy van mensen die zorg krijgen deze kabinetsperiode hoog op uw agenda te zetten.

In de kern vragen wij u om één essentieel punt:

- Durf de zorg radicaal te vernieuwen door vanuit de relatie tussen zorgvrager, naasten en zorgverlener te organiseren.

Als dit tijdens de formatie niet mogelijk blijkt, zijn er een aantal maatregelen nodig:

- A. Een grote financiële investering in de gehele verpleegzorg;
- B. Ruimte creëren voor (zij)instromers in de verpleegzorg;
- C. Investering en bewustwording voor zingeving in de gehele langdurige zorg;
- D. Het verlagen van eigen bijdragen voor de dagbesteding in de GGz;
- E. Behoud van wijkverpleegkundigen in de lokale samenleving;
- F. Versoepeling van het vrijwilligersbeleid in de zorg;
- G. Een grootschalige inzet van ervaringsdeskundigen;
- H. Scherpere bescherming van privacy.

Deze brief hadden wij niet kunnen schrijven zonder de waarde-volle inbreng van ons netwerk. Het gaat hier om mensen vanuit alle hoeken uit de samenleving, met elk hun eigen achtergrond. Maar zij hebben één gedeelde missie: de zorg van morgen een beetje beter maken. Met aandacht voor de waarden van mensen.

Namens LOC wens ik u allen veel succes met de verdere onderhandelingen.

Met vriendelijke groet,

Marthijn Laterveer
Coördinator LOC

LOC Zeggenschap
De heer M. Laterveer
Postbus 700
3500 AS UTRECHT

Kenmerk: 201700901

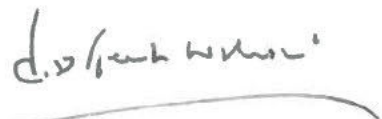
Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer Laterveer,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

201700902

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de heer mr. H.D. Tjeenk Willink
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp: steunbetuiging
Uw kenmerk:

Ons kenmerk: 17.03793

Reusel, 6 juni 2017

Geachte heer Tjeenk Willink,

In april 2017 ontving de gemeente Reusel-De Mierden een brief van de gemeente Waalwijk waarin de raad de nadruk legt op het belang van de bestrijding van georganiseerde criminaliteit.

Met deze brief onderschrijft de gemeente Reusel-De Mierden de oproep van de gemeente Waalwijk. Ook wij zijn van mening dat de impact die de georganiseerde criminaliteit heeft op de samenleving van vandaag, vraagt om een aanpak met hoge prioriteit. Die urgentie legt een grote druk op de bestuurders en ambtenaren, die met de bestrijding daarvan zijn belast. Reden waarom die bestuurders en ambtenaren onvoorwaardelijke steun verdienen bij het aanbinden van de strijd.

Zorg voor geborgde bescherming van bestuurders en ambtenaren is daarbij dan ook onontbeerlijk!

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden,
de secretaris de burgemeester (wnd),

dhr. M.H.F. Knaapen

mw. J. Eugster

Een afschrift van deze brief is verzonden naar:

- de commissaris van de Koning in de provincie Noord-Brabant
- het Openbaar Ministerie

Gemeente Reusel-De Mierden
Het college van burgemeester en wethouders
Postbus 11
5540 AA REUSEL

Kenmerk: 201700903

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer en/of mevrouw,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

201700904

Abcoude, 6 juni 2017

Aan de Informatuur Mr. H.D. Tjeenk Willink

Geachte heer Tjeenk Willink,

Ik richt mij tot u reagerend op uw in de publiciteit geuite wens dat partijen, bij u aan tafel in dit stadium van de kabinetsformatie, bereid zijn om te werken aan 'een gemeenschappelijke visie op ontwikkelingen op de langere termijn'.

Een dergelijke referentie lijkt mij zeer noodzakelijk om de snelheid en complexiteit van veranderingen, met wisselende samenhang en afhankelijkheden, op de diverse bestuurlijke niveaus het hoofd te kunnen bieden.

Onze studiegroep heeft als een praktisch filosofisch onderzoek, vanuit een wetenschappelijke bron een hulpmiddel ontwikkeld dat hierbij zou kunnen helpen.

Hierbij vind u een eenvoudige schets daarvan die ik u ter overweging aanbied.

Graag tot nadere toelichting bereid, en u succes wensend met deze belangrijke opdracht,

Hoogachtend,

Rob Kruijk, Studiegroep Rechtvaardige Economie

Haagwilde 41

1391 XW Abcoude

Kabinetformatie 2017 – Het 'Algemeen Belang' als een leidende Visie?

Studiegroep Rechtvaardige Economie,
School voor Praktische Filosofie &
Spiritualiteit
Reacties naar: rob.kruijk@planet.nl

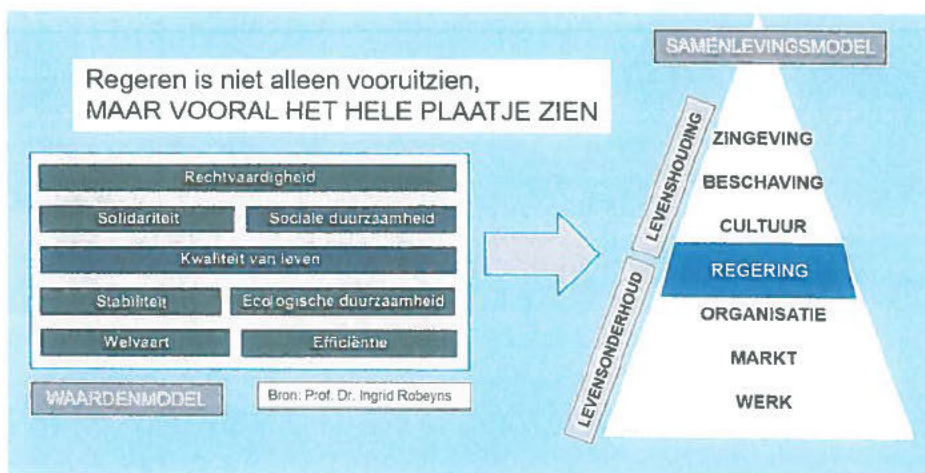
Nederland is een fatsoenlijk, welvarend, en vooruitstrevend land. Krachtig op het gebied van kennis, inzet, handelsgeest, cultuur, infrastructuur en normen en waarden. Nederland maakt ook deel uit van Europa en de wereld. Daarin neemt de materiele ongelijkheid toe en leidt het gebruik van de aarde tot een aantasting van haar regenererend vermogen. Deze instabiele en zorgelijke situatie gaat gepaard met economisch en politiek machtsmisbruik en escaleert tot armoede, onrust, oorlog en terrorisme.

Als klein land, met de internationale samenwerking hoog in het vaandel, kan Nederland zich niet onttrekken aan deze geopolitieke en economische ontwikkelingen. Maar moeten we ons zomaar laten meeslepen in de neoliberale "global money game"? Wat doen we met gevolgen zoals verdiepende en verscherpende scheidslijnen tussen rijk en arm, en hoger- en lageropgeleiden, naast die van generaties, rassen en religies?

De huidige uitdagingen van de kabinetformatie zijn een afspiegeling van die vragen. Ze hebben geleid tot een verdeelde uitslag van de verkiezingen, en de klassieke aanpak – het eens worden op programmapunten en plannen – heeft z'n beperkingen getoond.

Dat is niet genoeg en dus is de vraag om een visie op de langere termijn terecht.

Die visie moet het spanningsveld van korte termijn belangen overstijgen en zich meer richten op het Algemeen Belang.

Democratie moet staan voor het bewaken van de balans tussen eigen belang en algemeen belang.

Waarden zoals weergegeven in dit model zijn een geschikt middel om het Algemeen Belang vorm te geven. Zeker als er ook normen aan worden toegevoegd

Kan een 'Waarden Akkoord' helpen om de kabinetformatie een frisse (door)start te geven?

Het hierboven weergegeven waardenmodel kan gebruikt worden om een gezamenlijke referentie voor het Algemeen Belang te ontwikkelen.

Tegenstellingen, synergiën en afhankelijkheden tussen programmapunten en plannen kunnen zo transparanter worden om op hoofdlijnen tot een werkbare coalitie te komen.

Studiegroep Rechtvaardige Economie
De heer R. Kruijk
Haagwinde 41
1391 XW ABCOUDE

Kenmerk: 201700905

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer Kruijk,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk-Willink

201700906

COLLEGE VOOR
DE RECHTEN
VAN DE MENS

Aan de informateur van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Mr. H.D. Tjeenk Willink
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp
Brief ten behoeve van het
formatieproces

Datum
7 juni 2017
Ons kenmerk
2017/0045/AvD/MM/LR

Geachte heer Tjeenk Willink,

Beste Herman,

Uw lastige huidige taak is algemeen bekend, net als het feit dat een eerdere poging om tot een nieuw kabinet te komen vooral is gestrand op het onderwerp migratie. En naar ik heb begrepen op principiële meningsverschillen rondom 'vluchtelingendeals' zoals recent met Turkije en in de toekomst mogelijk ook met andere landen.

Het College voor de Rechten van de Mens, in samenwerking met de Commissie Meijers, heeft onlangs een bijeenkomst georganiseerd om de mensenrechtelijke dimensies van deze EU-migratiepacten onder de loep te nemen. Hierbij waren als experts o.a. de auteur van 'het' boek over het vluchtelingenverdrag James Hathaway en de geestelijk vader van de afspraken met Turkije Gerald Knaus aanwezig. Tijdens deze bijeenkomst *Human rights aspects of migration agreements between EU and third countries* kwamen botsende meningen maar ook bijzondere invalshoeken rondom oplossingen naar voren.

Het meest bijzondere van deze discussie was dat één uitgangspunt voor iedereen als een paal boven water bleek te staan: aan de internationaalrechtelijke verplichtingen van individuele staten mag niet worden getornd, omdat zij voortvloeien uit fundamentele en universele waarden. Op deze bijeenkomst is een door het College en de Commissie ontwikkelde mensenrechtelijke meetlat gepresenteerd. Gelet op de reacties die we daarop kregen, ben ik ervan overtuigd dat dit een heel nuttig toetsingskader kan zijn om de EU-migratiepacten aan te onderwerpen bij het ontwikkelen, goedkeuren, uitvoeren en evalueren van migratiebeleid. Met de meetlat kan worden gezien of de migratiepacten tussen de EU en derde landen (of andere migratie-oplossingen) de mensenrechten van vluchtelingen, asielzoekers en andere migranten voldoende kunnen waarborgen.

Ook namens de Commissie Meijers zend ik u graag bij deze brief die meetlat toe. Ik denk namelijk dat deze een neutraal handvat kan bieden bij de gesprekken die u in het kader van uw opdracht met de partijleiders over dit zeer belangrijke, maar ook politiek zo heikele, onderwerp zult voeren. Uiteraard ben ik bereid u dit instrument ook persoonlijk toe te lichten.

In de bijlage vindt u de meetlat, die voortvloeit uit een notitie die de relevante mensenrechten verder toelicht. Ik maak graag van deze gelegenheid gebruik om u ook te wijzen op een eerdere brief die het College aan uw voorganger, mevrouw Schippers, heeft gestuurd bij aanvang van haar formatieopdracht. Hierin bracht het College vijf punten onder haar aandacht die zijns inziens een plaats verdienen in het regeerakkoord vanuit het perspectief van mensenrechten in Nederland. Ook deze brief voeg ik bij.

Met vriendelijke groet,

mr. Adriana C.J. van Doijeweert
Voorzitter

Bijlagen

De mensenrechtelijke meetlat

Ter toetsing van afspraken met derde landen m.b.t. migratie, zoals EU-migratiepacten

1. Is het betrokken derde land partij bij het Vluchtelingenverdrag, inclusief Aanvullend Protocol?
2. Biedt het betrokken derde land bescherming overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag, in die zin dat het land:
 - a. een asielprocedure in wetgeving heeft vastgelegd die in de praktijk toegankelijk is voor asielzoekers?
 - b. een vluchtelingenstatus verleent aan diegenen die bescherming nodig hebben?
 - c. vluchtelingen, in wetgeving en in de praktijk, toegang verleent tot huisvesting, onderwijs, medische zorg, arbeid en sociale zekerheid?
 - d. een beschikbaar en effectief systeem van rechtsmiddelen kent in geval deze mensenrechten niet worden nageleefd, in wetgeving en in de praktijk?
3. Voor zover het antwoord op vraag 1 en/of 2 nee luidt, voorzien de afspraken in compenserende maatregelen waardoor bescherming binnen de EU of in een veilig ander land gezocht kan worden, zoals hervestiging?
4. Kunnen onderdanen en migranten onbelemmerd het betrokken derde land verlaten?
5. Heeft het betrokken derde land het verbod op (indirect) refoulement in wetgeving vastgelegd en wordt het in de praktijk gehandhaafd?
6. In geval het gaat om het terugsturen van asielzoekers (van wie de asielaanvraag nog niet is behandeld):
 - a. is het betrokken derde land een veilig derde land, een eerste land van asiel of een veilig land van herkomst in de zin van de Procedurerichtlijn?
 - b. wordt ten aanzien van elke asielzoeker individueel vastgesteld of sprake is van een veilig derde land, een eerste land van asiel of een veilig land van herkomst?
 - c. bestaat er een band tussen de asielzoeker en het betrokken derde land?
 - d. heeft het betrokken derde land een beschikbaar en effectief systeem van rechtsmiddelen tegen schendingen van mensenrechten, in wetgeving en in de praktijk?
 - e. is de algemene mensenrechtensituatie in het betrokken derde land aan de hand van objectieve en recente informatie onderzocht en wordt dat onderzoek regelmatig herhaald?
7. In geval van terugname door het betrokken derde land, voorzien de afspraken in garanties tegen collectieve uitzetting, dat wil zeggen dat elke uitzetting op individuele gronden berust?
8. In geval van terugkeer van vreemdelingen naar een derde land, is het recht op toegang tot de rechter in een EU-lidstaat gegarandeerd, met inbegrip van schorsende werking van het beroep?

9. Maken de afspraken met het derde land onderscheid tussen vreemdelingen of vluchtelingen op basis van ras, religie, nationaliteit of op welke grond dan ook? Zo ja, is daarvoor een objectieve rechtvaardiging aanwezig?

10. Dragen de afspraken bij aan het terugdringen van het aantal verdrinkingsdoden?

11. Dragen de afspraken bij aan legale mogelijkheden voor vluchtelingen om in een veilig land bescherming te zoeken?

12. Zijn de opvangomstandigheden van (niet-gedeteneerde) asielzoekers en andere migranten in het betrokken derde land behoorlijk, in die zin dat voorzien wordt in adequate leefomstandigheden en toegang tot zorg en onderwijs voor minderjarigen? (voor vluchtelingen zie vraag 2)

13. Voldoet het detineren van vluchtelingen, asielzoekers of andere migranten door het betrokken derde land aan de volgende voorwaarden:

a. de wetgeving omschrijft nauwkeurig de voorwaarden voor detentie met inbegrip van een maximumduur;

b. er is een legitieme grond voor detentie en detentie wordt niet toegepast enkel omdat een migrant asiel aanvraagt;

c. een besluit tot detentie wordt uitsluitend genomen met inachtneming van individuele omstandigheden en de beginselen van proportionaliteit en noodzakelijkheid. Dat betekent dat in ieder geval is onderzocht of met lichtere alternatieven kan worden volstaan;

d. de mogelijkheid bestaat in wetgeving en in de praktijk om beroep in te stellen tegen detentie;

e. de leefomstandigheden in detentie zijn behoorlijk en voorzien in ieder geval in medische zorg en basisbehoeften zoals kleding, voedsel, veiligheid en toiletfaciliteiten.

14. Hebben de afspraken met het betrokken derde land een duidelijke juridische status die democratisch toezicht garandeert alsmede rechterlijke controle op verenigbaarheid met mensenrechten?

Aan de informateur van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
drs. E.I. Schippers
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp
Punten nieuw regeerakkoord

Datum
30 maart 2017
Ons kenmerk
2017/0025/AvD/MM/IC

Geachte mevrouw Schippers,

U heeft de opdracht gekregen een regering te formeren en samen met de betrokken partijen te komen tot een regeerakkoord. Een stabiele en rechtvaardige samenleving valt of staat met het garanderen van mensenrechten voor iedereen en het bevorderen van de naleving daarvan. Dat is goed voor zowel de sociale cohesie van de Nederlandse samenleving als voor de economie. Vanuit dit perspectief roept het College voor de Rechten van de Mens op de volgende punten een plaats te geven in een nieuw regeerakkoord.

1. Het opstellen van een nieuw Nationaal Actieplan Mensenrechten

Een Nationaal Actieplan Mensenrechten is een goed instrument om focus en zichtbaarheid te geven aan de inspanningen om mensenrechten in Nederland verder te verbeteren. Daarbij kan geleerd worden van de ervaringen met het eerste Nationaal Actieplan mensenrechten. Het nieuwe plan mag concretere doelstellingen bevatten en samenhang brengen in de verschillende deelplannen die er zijn en mogelijk nog komen. Denk aan het Actieplan Arbeidsmarkt-discriminatie en het Actieplan Zwangerschapsdiscriminatie. Het College verleent graag medewerking aan de totstandkoming van een nieuw Nationaal Actieplan Mensenrechten.

2. Hoogste prioriteit voor bestrijding van arbeidsmarktdiscriminatie

Vele onderzoeken laten zien dat discriminatie op de arbeidsmarkt nog steeds een belangrijk probleem is. Het College krijgt veelvuldig signalen en meldingen binnen waaruit blijkt dat de toegang tot de arbeidsmarkt belemmerd wordt door persoonskenmerken als leeftijd, beperking, geslacht, seksuele voorkeur, afkomst/ethniciteit en godsdienst/levensovertuiging. De meldingen op het gebied

van afkomst en godsdienst zijn afgelopen jaar zelfs verdubbeld. Arbeidsdeelname is een belangrijke sleutel tot integratie en het voorkomen van armoede. Het systematisch opsporen en voorkomen van alle vormen van discriminatie dient daarom in het regeeringsbeleid de hoogste prioriteit te krijgen.

3. Inbedding van mensenrechteneducatie in het funderend onderwijs

Structureel aandacht voor mensenrechten in het onderwijs draagt bij aan bewustwording en het voorkomen van problemen zoals discriminatie. Maar het biedt ook de kapstok om samenhang te brengen in veel van de eisen die aan het huidige onderwijs worden gesteld, zoals burgerschapsvorming, anti-pestbeleid, aanpak van radicalisering, passend onderwijs enz. Leg in het regeerakkoord daarom vast dat er in elke vorm van onderwijs aandacht geschonken wordt aan mensenrechten en kinderrechten. Dit betekent een plek in het funderend onderwijs als onderdeel van burgerschapsonderwijs. Creëer daarbij ook de noodzakelijk randvoorwaarden, zoals een plek voor mensenrechten in de vakopleidingen voor docenten en in het toezicht door de onderwijsinspectie.

4. De samenleving 'inclusiever' maken voor mensen met een beperking

In 2016 heeft Nederland het VN-verdrag voor mensen met een beperking geratificeerd. Dit betekent dat mensen met een beperking op alle gebieden volwaardig moeten kunnen deelnemen aan de samenleving. Gebleken is dat er grote drempels zijn bij het deelnemen aan de maatschappij op de terreinen toegankelijkheid, werk, onderwijs en zelfstandig wonen. Een programma waarin autonomie en inclusie voor deze groep voorop staan verdient dan ook een prominente plek in het regeerakkoord.

5. Versterking van de mensenrechten(infrastructuur) in Caribisch Nederland

In de afgelopen jaren is uit diverse studies naar voren gekomen dat de mensenrechtensituatie in Caribisch Nederland structureel achterblijft bij die in Europees Nederland. Dit geldt in het bijzonder voor de levensstandaard en de rechtstoegang. Leg in het regeerakkoord daarom vast dat maatregelen worden getroffen om de levensstandaard in Caribisch Nederland te verbeteren en om een laagdrempelige rechtsinformatie- en rechtshulpvoorziening voor de eilanden te realiseren.

Ik wens u succes bij het uitvoeren van uw taak. Ruime aandacht voor mensenrechten zal het resultaat van uw werk ten goede komen en past ook bij de uitkomst van de verkiezingen.

Hoogachtend,

mr. Adriana C.J. van Doijeweert
Voorzitter

College voor de rechten van de mens
Mr. A.C.J. van Dooijeweert
Postbus 16001
3500 DA UTRECHT

Kenmerk: 201700907

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte mevrouw Van Dooijeweert,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Teejenck Willink

PS. ik wou hierbij mijn eindvoorstel als informateur aan de vier partijen voorzetten

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Kenmerk: 201700926

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte Voorzitter,

Bij de uitvoering van de opdracht die ik op 30 mei jl. van u ontving, heb ik mij gebaseerd op het verslag van informateur Schippers en de uitgangspunten van de voorzitters van vrijwel alle fracties in de Tweede Kamer tijdens het debat op 30 mei. Dit betekent dat het onderzoek zich in beginsel dient te richten op de vorming van een meerderheidskabinet.

Gelet op het verslag van mijn voorganger diende hiertoe eerst de mogelijkheid van een meerderheidscombinatie uit de partijen VVD, CDA, D66, GL en CU verkend te worden. In dit kader heb ik in de afgelopen periode in verschillende gesprekken de voorzitters van deze fracties onder meer gevraagd of zij bereid waren deel te nemen aan een meerderheidscombinatie van deze vijf partijen. De voorzitters van de fracties van GL en CU zagen in deze combinatie, waarin hun fracties getalsmatig niet noodzakelijk zijn voor een meerderheid, onvoldoende perspectief voor de verwezenlijking van hun uitgangspunten en programma's. Tevens heb ik de voorzitters van beide fracties gevraagd of zij bereid waren om na te gaan of zij zonder blokkades of voorwaarden vooraf konden deelnemen aan besprekingen over een meerderheidscombinatie VVD-CDA-D66-GL respectievelijk VVD-CDA-D66-CU. De voorzitter van de CU-fractie achtte deelname aan een combinatie VVD-CDA-D66-CU niet zinvol. De voorzitter van de GL-fractie was bereid tot het voeren van verkennend overleg om na te gaan of zonder blokkades of voorwaarden vooraf besprekingen konden beginnen over een meerderheidscombinatie VVD-CDA-D66-GL ten behoeve van het onderzoek naar de vorming van een kabinet.

Tijdens dit verkennend overleg met de voorzitters van de fracties van VVD, CDA, D66 en GL onder mijn leiding is heden gebleken dat er geen basis is om dit overleg voort te zetten. Het overleg richtte zich op het beleid op het gebied van migratie, met name op de afspraken tussen de EU en Turkije en de mogelijkheid van vergelijkbare afspraken met andere landen. De voorzitter van de fractie van GL kon mijn eindvoorstel voor een conclusie (bijgevoegd), dat na verschillende besprekingen een

uiterste poging bevatte om tot overeenstemming te komen, niet delen. De voorzitters van de fracties van VVD, CDA en D66 hebben daarop met tegenzin vastgesteld dat hierdoor geen ruimte meer bestond voor een gezamenlijke aanpak van andere belangrijke vraagstukken. De voorzitters van de vier fracties hebben vervolgens vastgesteld dat een meerderheidscombinatie VVD-CDA-D66-GL niet mogelijk is. Hierover heb ik u telefonisch ingelicht.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

Mr. H.D. Tjeenk-wilink

Bijlage: 1

Bijlage: Eindvoorstel InformatEUR met betrekking tot migratie (dd 12 juni 2017)

De afspraak tussen de EU en Turkije beweegt zich binnen de grenzen van het recht zoals dat in volkenrechtelijke verdragen, waaronder het Vluchtelingenverdrag, met het individuele recht op asiel is opgenomen. Ook materieel wordt aan die verdragen voldaan door de combinatie van de voorprocedure in Griekenland en waarborgen voor bescherming in Turkije zoals de inachtneming van het beginsel van non-refoulement, een veilige opvang, adequate voorzieningen en de verlening van een status die effectieve bescherming biedt. Bij de uitvoering kan het toezicht verder worden versterkt.

Vergelijkbare afspraken zijn mogelijk tussen de EU en landen in Noord-Afrika. Doel is ook daar te bereiken dat alle migranten worden beschermd in overeenstemming met de relevante internationale standaarden en met respect voor het beginsel van non-refoulement. Daarbij worden de opgedane ervaringen bij de uitvoering van de afspraken met Turkije, eventuele rechterlijke uitspraken die daarop betrekking hebben en in de praktijk ontwikkelde bestuurlijke methoden, zoals bijvoorbeeld in Griekenland met assistentie vanuit lidstaten van de EU, betrokken. Ook de UNHCR heeft hierbij een rol. Over de nieuwe afspraken kan juridisch advies worden gevraagd. Belangrijk blijft verder de aanpak van grondoorzaken van de migratie.

**Gemeente
Amsterdam**

20170090D
Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de informateur
p/a Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 6 juni 2017
Ons kenmerk 2017-105021
Onderwerp Middensegment voor Amsterdam

Geachte informateur,

Om de woningmarkt in Nederland betaalbaar en toegankelijk te houden zal de nieuwe regering dit tot een belangrijk aandachtspunt moeten maken. Met deze brief vragen wij, het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam, om aan de formatietafel aandacht te schenken aan het structureel toegankelijk houden van Amsterdam voor huishoudens met een middeninkomen. Deze bijzondere aandacht zal bijdragen aan ons constructieve overleg, onder meer bij de recent gestarte Amsterdamse Samenwerkingstafel, over maatregelen die leiden tot een divers en aantrekkelijk middensegment.

In samenwerking met ontwikkelaars, woningcorporaties en vele andere initiatiefnemers hebben we de ambitie om tot 2025 jaarlijks ten minste 1.500 middeldure huurwoningen in onze gemeente bij te bouwen. Wij hebben daarom het 'Actieplan meer middeldure huur' gepresenteerd waarmee we het planaanbod voor nieuwe woningen in deze categorie vergroten. Ook in de afspraken met de Amsterdamse woningcorporaties hebben we vastgelegd dat tenminste 65% van hun aanbod in de vrije sector wordt verhuurd met een huurprijs tot €971. Samen leveren we de inspanning die van ons verwacht mag worden, maar er zijn kansen in de bestaande voorraad die we nog niet kunnen benutten. Daarvoor hebben wij de medewerking van de Rijksoverheid nodig. Door een wijziging van het Woningwaarderingstelsel (WWS) kan een aanzienlijk deel van circa 55.000 nu nog gereguleerde particuliere huurwoningen, na mutatie in het vrije huursegment verhuurd worden. Helaas kan deze potentie voor het middensegment bij lange na niet worden benut, omdat ruim 90% van deze woningen wordt verhuurd in het dure segment. Voor huishoudens met een bruto jaarinkomen tot 1,5 keer modaal zijn deze woningen te duur. Ter indicatie: de gemiddelde huur in de vrije sector in Amsterdam in 2015 was € 1.123,00.

Ons verzoek aan de onderhandelaars is om te bespreken welke maatregelen op rijksniveau genomen kunnen worden en welke extra ruimte voor lokale overheden er mogelijk is om de

bestaande woningvoorraad betaalbaar en toegankelijk te houden voor huishoudens met een middeninkomen.

Het college van de gemeente Amsterdam ziet meerdere mogelijkheden en legt de uitdaging bij de onderhandelaars om dit verder op te pakken. De volgende twee denkrichtingen willen we hierbij benoemen:

1. **Het benutten van de gereguleerde woningvoorraad voor huishoudens met een laag middeninkomen.** Huishoudens met een jaarinkomen vanaf € 36.165 hebben beperkt toegang tot de gereguleerde voorraad. Vanaf € 40.349 hebben deze huishoudens zelfs in de praktijk helemaal geen mogelijkheid een woning van woningcorporaties met een huur tot € 710,68 te huren. Deze groep huishoudens, vaak net afgestudeerd of zzp'-er, is volledig aangewezen op het goedkopere middensegment. Deze groep moet ook een hun plek kunnen vinden in de stad. Dit kan door de bestaande voorraad huurwoningen van woningcorporaties beter te benutten. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is wel de schaarste aan sociale huurwoningen die er nu al is.
2. **Betere bescherming van de huurprijzen in het middensegment.** Nederland kent een Woningwaarderingstelsel om een maximale huurprijs voor woningen te berekenen. Tot de liberalisatiegrens van € 710,68 moet een verhuurder zich hieraan houden, daarboven niet. Huurders die aangewezen zijn op het middensegment kennen deze bescherming niet. Er zou bijvoorbeeld meer gebruik gemaakt kunnen worden van het Woningwaarderingstelsel voor het middensegment. Sinds enkele jaren telt de WOZ waarde mee in het Woningwaarderingstelsel. Op deze manier werkt de marktwaarde van de woning door in het Woningwaarderingstelsel. Door het ruimer maken van het Woningwaarderingstelsel kan er een aantrekkelijke huurprijs voor de verhuurder ontstaan die ook betaalbaar is voor huishoudens met een inkomen tot 1,5 keer modaal.

Bovenstaande maatregelen zijn heel belangrijk voor de huishoudens met een middeninkomen op de Amsterdamse woningmarkt. Wij hopen dat de thematiek van het middensegment in gebieden waar de markt overspannen is, bijzondere aandacht krijgt in een nieuw Regeerakkoord. Wij zijn te allen tijde bereid een nadere toelichting te geven en wensen u veel wijsheid toe bij de verdere formatiebesprekingen voor het toekomstige kabinet.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

mr. E.E. van der Laan
burgemeester

blal
mr. A.H.P. van Gils
gemeentesecretaris

Gemeente Amsterdam
Het college van burgemeester en wethouders
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Kenmerk: 201700909

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer en/of mevrouw,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Wijnijk

Ps. Zou het de brief in het inhandigke domein komt
dat bij de presentatie wordt gebruikt

Aan: de stafmedewerker van H.T. Willink P.V.D.A.

Onderwerp: Migratie

Migratie is al jaren een heel moeilijk onderwerp in al zijn facetten.

Toch is er veel ervaring op dit gebied. We gaan terug naar 1917/1918.

Nederland stelde zich neutraal op en kreeg ca 100.000 ontheemden, vluchtelingen en vele anderen die nu statushouder genoemd worden.

Na 1918 zijn er heel veel terug gegaan naar hun roets. Toch zijn er toen in Zeeland al ca 6000 (statushouders) gebleven die wij humaan, rechtvaardig en standvastig hebben opgevangen. De statushouders moesten een convenant ondertekenen waarin ze zich verplichten 20 jaar lang in eigen onderhoud te voorzien. Alleen de plichten maar niet de rechten van een Nederlander. In die 20 jaar mochten ze niet in aanraking komen met politie/justitie.

Na 20 jaar konden ze geneutraliseerd worden tot Nederlander en kregen ze dezelfde rechten.

Bij het Nederlanderschap hoort geen tweede paspoort.

Toch zijn er uitzonderingen. Statushouders moeten een bijzondere status hebben zoals bv de burgemeester van Rotterdam, voorzitter 2^e kamer, koningin Maxima, de gebroeders Azimi en nog 1000 andere personen.

Het tweede paspoort dient de statushouder zelf aan te vragen met goedkeuring van de commissaris van de koning in hun woonprovincie en goedkeuring van de ambassadeur van hun thuisland. Het land van hun voorouders.

De 2^e generatie:

Deze generatie moet zelf een eigen keuze maken op hun 16^e verjaardag (vroeger 18 Jaar).

Blijf ik hier ga ik terug naar het land van mijn voorouders. Is de keuze gevallen op hier blijven dan moeten ze hetzelfde convenant tekenen als hun ouders.

Voorkeursbehandeling

Statushouders (en Nederlanders) hebben recht op 40 uur werk per week om hun gezin te kunnen onderhouden als kostwinner.

Deze werkplek of plekken gaan voor op arbeidsmigranten (momenteel Polen, Roemenen enz)

Zij zullen een stap terug moeten doen ten voordele van de statushouder. Alle bedrijven en uitzendbureaus zijn verplicht zich aan deze afspraak te houden.

Als de statushouder zich niet aan hun convenant houden vervallen al hun rechten en gaan ze terug naar het land van hun voorouders.

Politie of sociale dienst schrijven een proces verbaal dat gaat naar B&W van hun woonplaats die beoordelen het proces verbaal en stempelen het af met de opmerking personae non grata.

De veldwachter (nu politie) ging naar de statushouder en alle andere familieleden die onder zijn gezag vielen naar het dichtsbijzijnde consulaat waar zij samen met voornoemd document werden overgedragen aan de consul.

De consul weet hoe hij moet handelen met gestrande landgenoten!!

Zwaar bestrafte overtreders eerst hier hun straf uitzitten. Dit landelijk convenant dat door de gemeentes word uitgevoerd werkte heel goed. Van de 6000 aanvragen(statushouders) zijn 5500 goed terecht gekomen en geïntegreerd in onze samenleving. Vele gemeenten zitten met smart te wachten op de politiek. Doe er iets aan!!!

Daarom roep ik alle politieke partijen op, sla de handen ineen en maak je sterk op plaatselijk niveau.

De landspolitiek is dan verplicht dit te kaderen in een wet.

-Aanbeveling een: laat alle nieuwe statushouders vallen onder dit convenant.

-Aanbeveling twee: laat stap voor stap alle oude statushouders onder dit convenant vallen

Te beginnen bij A dan B enz.

Dit convenant werkt goed en scheid het kaf van het koren.

-Aanbeveling drie: faciliteren indien nodig de consulaten en laat ze zelf een verzoek bij u indienen.

Tot slot

Betrek alle politieke partijen bij deze aanpak.

p.s. Ik heb begrepen dat er 8000 afgewezen migranten, gelukszoekers en anderen op straat zijn gezet zonder te weten of ze het land hebben verlaten.

Laat dit nooit gebeuren dit zijn 8000 tikkende tijdbommen waar je nooit iets goeds van kan verwachten.

Laat dit stoppen!

Kenmerk: 201700911

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de informateur, mr. H.D. Tjeenk Willink
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Postbus 75508
1070 AM AMSTERDAM

T (020) 570 05 00

Rabobank NL23 RABO 0333 777 999
www.kwf.nl

directiesecretariaat@kwf.nl

T (020) 570 05 10

Datum 6 juni 2017
Betreft prioriteiten t.a.v. kankerbestrijding
Ons kenmerk MR/tr/17.022

Geachte heer Tjeenk Willink,

Op dit moment buigt u zich als informateur over het nieuw te vormen kabinet en haar beleid. Het aanstaande kabinet staat voor een aantal belangrijke uitdagingen met betrekking tot de zorg zoals een toename van het aantal (chronisch) zieken, technologische innovaties, de komst van nieuwe (dure) innovatieve medicijnen, de vraag naar meer preventie en mogelijkheden van big data. Tegelijkertijd is er de noodzaak om de zorguitgaven te beheersen. Belangrijke ontwikkelingen voor kankerpatiënten en daarmee ook voor KWF Kankerbestrijding.

Het aantal mensen dat jaarlijks de diagnose kanker krijgt stijgt door de ouder wordende Nederlandse bevolking van 100.000 nu naar 123.000 in 2020. Op dit moment overlijden nog meer dan 44.000 mensen per jaar aan kanker. Dit maakt deze ziekte tot doodsoorzaak nummer 1 in Nederland.

Om in de komende kabinetsperiode echt een verschil te maken op het gebied van kankerbestrijding geeft KWF een nieuw kabinet graag de volgende prioriteiten als nadrukkelijke suggesties mee.

1. Garanderen van de toegankelijkheid van (dure) innovatieve medicijnen

De toegankelijkheid van medicijnen staat onder druk. Door een stijgende levensverwachting neemt het aantal kankerpatiënten toe. Tegelijkertijd zien we dat de prijzen van medicijnen stijgen en drukken op de zorguitgaven. Als deze trend zich voortzet kunnen toekomstige patiënten niet meer de medicijnen krijgen die zij nodig hebben. In uw rol als Minister van Volksgezondheid heeft u mooie stappen gezet door een nieuwe geneesmiddelenvisie te ontwikkelen en het probleem Europees te agenderen. Wij dringen er bij een nieuw kabinet op aan om hierop door te pakken op de volgende wijze:

- Neem een regierol om de breed gedragen wil vanuit het veld voor goede toegankelijkheid van geneesmiddelen te borgen en de grote hoeveelheid initiatieven hiertoe te bundelen en te versterken.
- Maak harde afspraken binnen zorgakkoorden met de farmaceutische bedrijven en het zorgveld over zaken als transparantie van prijsopbouw, gezamenlijke inkoop, gepast gebruik en innovatie;

- Moderniseer het registratiesysteem door bijvoorbeeld het verminderen van de administratielast en door het wegnemen van overlap in vereisten voor registratie en vergoeding, op nationaal en waar mogelijk ook internationaal niveau. Het aansturen op één centrale registratie in de toekomst zou daarbij enorm helpen.

2. Investeren in een gezonde samenleving: de Rookvrije Generatie

Bijna 20 procent van alle nieuwe gevallen van kanker en liefst 30 procent van de sterfgevallen aan kanker zijn gerelateerd aan roken. Roken is hiermee met afstand de belangrijkste vermijdbare oorzaak van kanker en voor KWF daarmee een belangrijke prioriteit. Om het aantal rokers terug te dringen vinden wij het belangrijk dat stoppers goed ondersteund worden wanneer zij willen stoppen. Maar zeker zo belangrijk vinden wij het om de instroom van nieuwe rokers te beperken. Om die reden zetten wij samen met onze partners van de Alliantie Nederland Rookvrij in op een 'Rookvrije Generatie'. Een samenleving waarin opgroeiende kinderen worden beschermd tegen tabaksrook en de verleiding om te gaan roken. Investeren in de Rookvrije Generatie levert niet alleen een gezondere samenleving op, maar zal (op de korte en middellange termijn) ook zorgkosten besparen.¹

Het maatschappelijk draagvlak voor de Rookvrije Generatie is groot (79% in juli 2016).

Er hebben zich dan ook tal van partijen aangesloten. Dit is hét moment voor een volgend kabinet om de handschoen op te pakken en samen met ons ten behoeve van een Rookvrije Generatie:

- Het roken onder jongeren te ontmoedigen door het roken minder aantrekkelijk te maken. Een nieuw kabinet kan hieraan bijdragen door het terugdringen van de marketingmogelijkheden voor de industrie of het verhogen van de prijzen van sigaretten en shag.
- Blijvend aandacht te vragen voor de schadelijke gevolgen van roken. Nederland ligt op dat gebied nog steeds achter bij andere westerse landen.

3. Kwaliteit van leven voor (ex-)patiënten met en na kanker

Gelukkig overleven ook steeds meer mensen de ziekte dankzij vroegdiagnostiek en nieuwe medische behandelingen. Het is daarom van belang dat een goede kwaliteit van leven met én na kanker voor (ex-)kankerpatiënten is gegarandeerd. KWF pleit ervoor om de kankerzorg integraal te benaderen in de toekomst. Van preventie tot diagnose tot aan het moment van genezing of de palliatieve fase. De schotten tussen cure en care maken financiering onbedoeld gecompliceerd voor zorgvrager en zorgverlener wat de toegang tot de zorg beperkt en minder effectief maakt.

Met de borging van bovenstaande punten kan een volgend kabinet een essentiële bijdrage leveren aan de bestrijding van kanker. KWF helpt graag mee om een nieuw kabinet hierin te ondersteunen. Voor nu wensen wij u veel succes bij het uitvoeren van uw opdracht.

Met vriendelijke groet,

drs. Michel T. Rudolphie, MBA
algemeen directeur/bestuurder

c.c: mr. S. van Haersma Buma
de heer J.F. Klaver
drs. A. Pechtold
drs. M. Rutte

¹ Technische werkgroep Beheersinstrumentarium Zorguitgaven. Zorgen voor gezonde groei. 2017

KWF
De heer drs. M.T. Rudolphie
Postbus 75508
1070 AM AMSTERDAM

Kenmerk: 201700913

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer Rudolphie,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

201700914

Monnickendam, 7 juni 2017

Aan: de formateur
De Heer H. Tjeenk Willink
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500EA Den Haag

Betreft: voorstel tot oplossing van de formatieproblemen

Geachte Heer Tjeenk Willink,

De huidige problemen bij de formatie tonen op schrijvende wijze de praktische onmogelijkheid van de opgave: omdat elke partij verschillende principes heeft en grote moeite heeft met die van de andere (het zijn tenslotte verschillende partijen) zal het nooit tot een echt gemeend regeerakkoord komen. Er rest slechts compromissen. Maar is dat erg? Nee natuurlijk. Overal waar besluiten genomen moeten worden komen deze gewoonlijk tot stand via compromissen. Het kan alleen wel onwerkbaar worden wanneer partijen een formatie met bepaalde andere partijen a priori uitsluiten. Dan kan een coalitie gewoon onmogelijk worden, zoals iedereen helaas heeft moeten constateren.

Het zou in mijn ogen heel verstandig zijn om het *verplicht* te maken dat de grootste partijen (via een kiesdrempel net als de Tweede Kamer) regeerverantwoording nemen. Helemaal geen regeerakkoord op voorhand samenstellen. Dat lukt toch niet en het is ook niet nodig. In de praktijk worden de (gekunstelde) regeerakkoorden in de loop der tijd toch met voeten getreden om begrijpelijke redenen (nieuwe situatie, andere omstandigheden, andere prioriteiten, etc.). En pijnpunten die ontstaan in de loop der tijd kunnen altijd via stemming behandeld worden; desnoods via discussie en stemming in de Tweede Kamer.

Dit voorstel heeft allerlei voordelen: in de eerste plaats wordt de samenstelling van de regering nu echt gemaakt volgens de wens van de kiezer. Een belangrijk voordeel gezien de groeiende gevoelens van onvrede bij de kiezers. In de tweede plaats *vervalt* de hele tegenstelling coalitie/oppositie. Een enorm voordeel aangezien er geen aanleiding meer is voor de 'eeuwige strijd' tussen oppositie en coalitie! Denkt u zich eens in wat een verrijking van de discussies in de Tweede Kamer dit betekent: veel meer over de *inhoud* van de problematiek en praktisch geen noodzaak meer tot eindeloze touwtrekkerij over procedures (die altijd graag worden uitgemolken om de coalitie dwars te zitten). Er is *geen noodzaak meer tot dwarszitten!* De kans dat de Tweede Kamer het eens is met de kabinetsvoorstellen is immers veel groter geworden omdat de kabinetssamenstelling in verhouding dezelfde is als die van de Tweede Kamer. Een volgend voordeel is de automatisch flexibeler opstelling van de regering omdat ze niet gekluisterd is aan een regeerakkoord dat vast ligt voor 4 jaar.

Natuurlijk realiseer ik me dat dit voorstel erg ingrijpend is. Maar ik heb hier al lang over gedacht en kom elke keer weer tot de conclusie dat deze oplossing veel meer voordelen dan nadelen heeft. Een tegenargument dat ik wel gehoord heb is dat de regering in mijn voorstel geen evenwichtige koers kan uitzetten. Nu, ik denk dat dat wel meevalt. Uzelf weet met uw ervaring dat bij besluitvormingen behoorlijk grote verschillen van inzicht toch tot werkbare compromissen kunnen leiden. Helaas is dit niet altijd gegarandeerd maar met mijn voorstel zou dat, al of niet via de Tweede Kamer, ook opgelost kunnen worden. Zelf ben ik niet van mening dat de kiezer 'altijd gelijk heeft' (ik denk ook b.v. dat referenda alleen maar raadgevend mogen zijn) maar we hebben een democratie met alle lusten en lasten.

Zelf ben ik het absoluut oneens met de PVV maar zelfs het feit dat die volgens mijn voorstel regeringsverantwoordelijkheid zou krijgen is geen probleem. De kiezer wil dit immers. Mocht de samenwerking echt onmogelijk worden dan is er nog geen ramp gebeurd. Een nieuwe verkiezing zal dan ongetwijfeld de PVV decimeren. Dan is dat ook weer de wens van de kiezer.

De zetelverdeling in het kabinet volgens de stemmenverhoudingen zou dan worden:
VVD 4; PVV 2; CDA 2; D66 2; GL 2; SP 1

(De CU komt hierin niet voor en dat is terecht. De huidige kritiek op de heer Pechtold vind ik misplaatst: de CU is gewoon te klein. De SP is al bijna 3 maal zo groot en het zou daarom al veel onvrede opleveren bij de kiezer wanneer de CU in de regering zou komen.)

Veel partijen dus, maar dat vind ik juist een pluspunt. Elke partij krijgt de invloed die deze verdient. Het voorkomt ook impasses gedurende een regeerperiode wanneer er een tweedeling is.

En een minderheidskabinet is in mijn visie heel schadelijk: denk aan de laatste ervaringen met VVD en PvdA waar zeer frequent de kleine partij SGP in de besluitvorming betrokken werd.

Ik begrijp dat u meer te doen heeft dan plannetjes van burgers te lezen maar ik vond het toch de moeite waard om u dit plan, met deze grote voordelen, voor te leggen. Ik dank u bij voorbaat voor de aandacht die u aan dit schrijven geeft.

(Een eerdere versie van deze brief heeft mevrouw Schippers al ontvangen en doorgegeven aan de toenmalige deelnemers aan de formatiediscussie maar ik vond het toch nuttig om ook u deze brief zekerheidshalve toe te zenden.)

Hoogachtend,

[REDACTED]

Kenmerk: 201700915

Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer [REDACTED]

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk Willink

201700916

p/a: Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de informateur mr. H.D. Tjeenk Willink
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum: 06 juni 2017

Betreft: advies Rijkscommissie voor export inzake Invest-NL

Geachte informateur,

Met de voorgenomen oprichting van Invest-NL zet Nederland een stap in de goede richting om competitieve financiering van export en buitenlandse investeringen te realiseren. In de plannen die door het huidige kabinet zijn gepresenteerd, worden met Invest-NL de expertise en de middelen voor projectontwikkeling, financieren en verzekeren (nationaal en internationaal) op één plek samengebracht. Invest-NL start met een kapitaalinjectie van 2,5 miljard voor nationale en internationale activiteiten. Voor het internationale deel is het kabinet voornemens een joint-venture op te richten met FMO. De Rijkscommissie voor export, het officiële publiek-private overlegorgaan over exportkredietverzekering- en financiering en investeringsverzekeringen, juicht dit initiatief toe maar heeft ook een aantal vragen en suggesties bij het in de brief geschetste governance-model. Het liefst zouden de betrokken exporterende bedrijven werken met een aparte internationaal georiënteerde export- en investeringsbank, of met een internationale tak van Invest-NL die in grote mate van autonomie kan opereren, voldoende is gekapitaliseerd en ook vreemd vermogen kan aantrekken.

De bedrijven die deelnemen aan de Rijkscommissie voor export ervaren in de praktijk bij het sluiten van internationale deals, dat het binnen een kort tijdsbestek mee kunnen brengen van een competitief financieringsaanbod een cruciale factor vormt in de internationale concurrentiestrijd. Het gaat vaak om projecten die vanwege hun onzekere risico- of rendementsverhouding of lange onzekere terugverdientijden onvoldoende financiering in de markt kunnen aantrekken. Veel landen waar Nederland mee wil concurreren kennen hiervoor een National Promotional Bank, die het nationale bedrijfsleven hierbij faciliteert, additioneel aan de commerciële financieringsmarkt. Invest-NL kan deze rol op zich nemen en op deze manier een grote bijdrage leveren aan het oplossen van dit probleem.

Om zich te kunnen meten aan het niveau van concurrerende landen, is het van groot belang dat Invest-NL haar internationale rol met voldoende ambitie ontwikkelt en adequate toegang heeft tot de beschikbaar gestelde middelen. Daarnaast pleiten wij voor het aantrekken van professioneel personeel met een relevante bancaire achtergrond dat in staat is om tot een maatgericht financieringsaanbod te komen waarbij het project centraal staat, in plaats van de financieringsinstrumenten.

In de bijlage treft u een nader overzicht van de standpunten van de bedrijven die vertegenwoordigd zijn in de Rijkscommissie aan. De Rijkscommissie is beschikbaar voor het geven van een op praktijkervaring gestoeld advies bij de verdere vormgeving en is vanzelfsprekend bereid deze brief van een mondelinge toelichting te voorzien.

Namens de Rijkscommissie voor export, hoogachtend,

Kees van Dijkhuizen

Voorzitter Rijkscommissie voor export

Deze brief is cc gestuurd naar:

- De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën
- De secretaris-generaal van het ministerie van Buitenlandse Zaken
- De secretaris-generaal van het ministerie van Economische Zaken

Contactgegevens:

Secretariaat Rijkscommissie voor export

Tel: 070 342 7095

E-mail: j.gent@minfin.nl

Bijlage bij brief Rijkscommissie voor export – aandachtspunten bij uitwerking Invest-NL

Aanleiding

Op 10 februari jl. heeft het kabinet een plan gepresenteerd voor een financieringsinstelling.

Invest-NL wordt opgericht om gewenste investeringen in bedrijven en projecten mogelijk te maken die vanwege hun onzekere risico-rendementsverhouding of lange onzekere terugverdientijden onvoldoende financiering in de markt kunnen aantrekken. Met Invest-NL worden de expertise en de middelen voor projectontwikkeling, financieren en verzekeren (nationaal en internationaal) op één plek samengebracht.

- De instelling krijgt een eigen balans van € 2,5 mld. en zal zich actief richten op het ontwikkelen en financieren van projecten en ondernemingen, aanvullend aan de markt.
- Invest-NL zal een privaatrechtelijke instelling zijn die opereert op afstand van de overheid. Invest-NL richt zich op:
 - a. het ontwikkelen van projecten en
 - b. het bevorderen van financieringen.
- In de ontwikkeltak zullen het Nederlandse Investerings Agentschap en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM) worden opgenomen.
- De financieringstak zal bestaan uit financiering en risicodragend kapitaal onder andere bestaande uit de nationale financieringsregelingen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).
- De financieringstak zal ook de instrumenten voor internationale financiering en export bundelen.

Op 1 januari 2018 gaat Invest-NL van start. De komende tijd werkt een projectgroep onder leiding van de betrokken ministeries Invest-NL verder uit. Met het oog op deze uitwerking zetten de bedrijven die zitting nemen in de Rijkscommissie een aantal aandachtspunten op een rij.

Aandachtspunten

De exporterende bedrijven die deelnemen aan de Rijkscommissie voor export pleiten al langere tijd voor het oprichten van een National Promotional Bank. Nederlandse bedrijven ondervinden op dit moment een gebrek aan level playing field, doordat zij moeten concurreren met bedrijven die wel gebruik kunnen maken van de dienstverlening van een National Promotional Bank.

Een dergelijke National Promotional Bank moet met directe financiering en integrale financiële oplossingen bijdragen aan de verbetering van de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven. Invest-NL kan dit bieden, maar het vraagt wel om een kapitaalkrachtig entiteit, waarbij de internationale tak voldoende body heeft en dat uitgerust is om pro-actief tailormade financiering voor export en projectontwikkeling te realiseren.

Financiering

- Om daadwerkelijk het gebrek aan level-playing-field op te lossen, is het noodzakelijk dat er adequate toegang is tot de beschikbare middelen voor de ontwikkeling van de internationale activiteiten.
- Invest-NL dient niet alleen een rol te kunnen vervullen bij de financiering van export, maar ook bij investeringen in het buitenland.

Projectontwikkeling

- De deelname van de FMO in de projectontwikkeling moet het project een *seal of approval* geven, dat de betrokkenheid van andere banken en financiers kan katalyseren.

Professionele organisatie

- Het is van groot belang dat Invest-NL zich ontwikkelt tot een instelling die op kan treden als meedenkende financier. Hiervoor pleiten wij voor het aantrekken van professioneel personeel met relevante bancaire achtergrond, bijvoorbeeld op het terrein van internationale (project) financiering.
- Exporteurs moeten terecht kunnen bij "één-loket", waarbij de exporteur aan de hand wordt genomen voor het realiseren van een "bankable" businesscase. Het moet meer worden dan een *front-desk* die alleen maar doorverwijst naar bestaande organisaties.
- Door de samenwerking tussen FMO, Atradius DSB en RVO moeten de drie expertises (verzekeringen, financiering en subsidies) optimaal benut worden en kan de doorlooptijd van het structureren van de financiering verder verkort worden.

Concurrerend

- Invest-NL moet flexibele financieringsmogelijkheden kunnen bieden, zoals ook buitenlandse National Promotional Banks bieden richting hun exporterend bedrijfsleven.
- Onder concurrerend wordt onder andere voldoende beschikbaarheid en een competitieve pricing verstaan.
- Het uitgangspunt moet zijn dat het financieringsvoordeel bij de exporteur neerslaat, doordat er als gevolg van een lagere financieringsofferte aan de debiteur/leningnemer een -indirect-voordeel ontstaat voor de exporteur en derhalve een grotere kans om de deal te winnen.
- Invest-NL dient ook financiering te kunnen bieden richting publieke opdrachtgevers.
- Concessionele financiering moet ook via Invest-NL mogelijk zijn. De plaatsing van DRIVE bij Invest-NL en de joint venture met FMO bieden hiertoe kansen.
- Voor de exporteur dient er een concurrerende rente beschikbaar te zijn, 24 OESO landen kennen nu een vorm van een CIRR instrument. Nederland is een van de vier landen die dit niet heeft.
Hierbij zijn de volgende varianten mogelijk:
 - De in de brief genoemde herfinanciering tegen vaste (CIRR) rente. Hierbij levert de overheid (al dan niet via een *promotional bank*) *funding* om door de banken gestructureerde lange termijn exporttransacties te helpen financieren.
 - Interest Make-up scheme: rentesuppletieprogramma of een rentestabilisatie(egalisatie)programma
- Ten behoeve van het waarborgen van een level playing field, raden wij aan een benchmark uit te werken, met daarin nader inzicht in de National Promotional Banks en de beschikbare instrumenten in andere landen.

Flexibel

- DRIVE, DGGF en DTIF worden samen onder Invest-NL gebracht. Hierbij moet de business case van het project centraal staan en de faciliteiten volgend hierop fungeren, zodat er sprake is maximale flexibiliteit. Dit vereist een optimale samenwerking tussen Atradius DSB, FMO, RVO en de betrokken ministeries.
- DRIVE zal ook zodanig hervormd moeten worden, dat dit een financieringsinstrument kan zijn voor projecten waarover reeds overeenstemming bestaat tussen overheden in ontwikkelingslanden/opkomende markten.
- Via Invest-NL moet het mogelijk zijn om gebruik te kunnen maken van multilaterale (AIB, *Climate Fund*) en Europese geldstromen (EIB, *Fund* en het *External Investment Plan*). Bij contracten met de Europese investeringsbank is vaak een privaatrechtelijke contractpartner die cofinanciering kan leveren; Invest-NL moet zo een partner kunnen zijn, zodat cofinanciering kan worden geboden en extra middelen van de kapitaalmarkt kunnen worden gegenereerd.
- Voor het landenbeleid moet gewerkt worden met categorieën als *low-income/ middle income* en *developed countries* en met een uniforme lijst. Het Nederlandse bedrijfsleven wil af van op individuele landen geschoede instrumenten.
- Invest-NL moet inspelen op de nieuwe business modellen. Steeds vaker vragen opdrachtgevers en klanten om geïntegreerde projecten en totaal oplossingen. Ook wordt er vaak vereist te

investeren in ontvangende landen en lokaal aanwezig te zijn. Of het gaat om bijvoorbeeld om PPS projecten, met betrokkenheid van nationale investeerders en exporteurs. Het is van belang dat ook buitenlandse PPS projecten met langere looptijden (>10 jaar) en financiering van dochterondernemingen binnen het bereik vallen. De financieringsoplossingen die via Invest-NL geboden kunnen worden, moeten tegemoet komen aan deze realiteit.

Kennis

- Vanzelfsprekend zal kennis en kunde moeten worden aangetrokken voor het tot stand brengen van projectfinanciering.

Additionaliteit

- Wij steunen het uitgangspunt dat Invest-NL additioneel moet zijn aan de commerciële markt. Deze additionaliteit kan vooral bereikt worden door een goede samenwerking tussen Invest-NL en commerciële banken.
- Additionaliteit kan ook zitten in het bieden van financiering, daar waar commerciële banken door omstandigheden dit niet kunnen, bijvoorbeeld t.a.v. Iran.

Rijkscommissie voor export
De heer K. van Dijkhuizen
p/a ABN-AMRO
Postbus 283
1000 EA AMSTERDAM

Kenmerk: 201700917

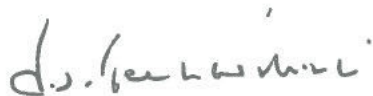
Den Haag, 12 juni 2017

Geachte heer Van Dijkhuizen,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Mr. H.D. Tjeenk-Willink

Aan de (In)formateur(s) van het aankomend nieuw kabinet

Persoonlijk en Vertrouwelijk

p/a Tweede Kamer

Postbus 20018

2500 EA DEN HAAG

Bergen op Zoom, 7 juni 2017

Betreft: Voordracht kandidaat ministerpost

Aan de hoogedelgestrenge (in)formateur(s),

Langs deze weg neem ik de vrijheid om mezelf tot u te richten en me aan u voor te stellen als kandidaat voor een ministerspost in het nieuw te vormen kabinet. Als "Haagse buitenstaander" beschik ik niet over de lobby of kruiwagens in de politieke kringen. Toch voel ik me geroepen om mezelf onder de aandacht te brengen en dat kan dan niet anders dan op deze wijze. Ik hoop dat u de tijd en de moeite kunt nemen om deze brief te lezen, mijn motivatie en mijn curriculum vitae serieus te bekijken en te beoordelen op een mogelijke kandidatuur. Ik ben er klaar voor om taken op me te nemen en politieke verantwoordelijkheid te nemen op het beleidsterrein van een ministersportefeuille. Hopelijk ziet u aanleiding om na het lezen van deze brief met mij nader kennis te maken en mijn kandidatuur te bezien. Overigens ben ik lid van de VVD.

Vanuit deze roeping rees natuurlijk de vraag: Op welke manier kan ik uw vertrouwen en dat van de Tweede Kamer winnen ten aanzien van mijn kandidatuur voor minister? In ieder geval is mijn kennis en ervaring niet gestoeld op politieke ervaring. Maar waarom ben ik wel een geschikte kandidaat? Dat licht ik u graag hierna toe.

Allereerst heb ik als ondernemer vanaf 1999 veel inhoudelijke ervaring opgedaan aangaande verschillende maatschappelijke vraagstukken. Ik zou een ministersfunctie ook graag vanuit deze kennis en ervaring als "ondernemer" invullen. Daarmee bedoel ik niet alleen de managementervaring, personeelservaring, werkgeverservaring, commerciële ervaring - zowel strategische als tactische beslissingen makend - maar ook de ervaring op het gebied van ook de communicatie- en het leiden en voeren van onderhandelingen.

Mijn onderneming, Bureau Mayet v.o.f. en gevestigd in Bergen op Zoom, richt zich vooral op mediation en conflictbemiddeling. Onze cliënten zijn op de eerste plaats te vinden binnen familierechtelijke betrekkingen. Hierdoor hebben we als conflictbemiddelaars een hoge betrokkenheid bij gezinnen en kinderen in stress. Zakelijke conflicten en conflicten binnen overige samenwerkingsverbanden is een tweede doelgroep. Ik heb daarbij te maken met problematieken in de zorgsector en juridische sector (met name Rechtbankzaken, Jeugdzorg, Veilig Thuis). Zakelijk gezien komen werknemer-werkgeversproblematiek en de manier waarop conflicten en problemen worden benaderd aan de orde. Door bemiddelingen in families en bij nalatenschappen komen ook onderwerpen als ouderenzorg, problematieken rondom ouderen en ouderenmishandeling voorbij.

Als trusted advisor en vertrouwenspersoon heb ik ook ruime ervaring opgedaan binnen verschillende ondernemingen. Ik heb me ontwikkeld als onderhandelaar in moeilijke onderhandelingsprocessen, zowel op de inhoud als op het proces, en ben daarvoor ook internationaal geregistreerd. Overigens voor ik mijn onderneming startte had ik een carrière in het bankwezen van 1987 tot en met 1999, waar ik ook ervaring met grote bedrijven en organisaties heb opgedaan.

Ik ben na het behalen van mijn bachelor-diploma afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam als Master in Financial Planning. In mijn CV treft u een overzicht van mijn loopbaan en alle overige opleidingen en ontwikkelingstrajecten aan.

Op de tweede plaats ben ik een geschikte kandidaat vanuit mijn persoonlijkheid en uitstraling, authentiek. Ik ben communicatief zeer vaardig, omgaan met media is geen probleem. Heretiketteren en parafraseren van vraagstukken is een tweede natuur. Het aangaan van verbinding met mensen is voor mij belangrijk, maar ik schroom niet om te gaan staan voor beleid en mening. Ik ben gewend om voor grote groepen te spreken. Mijn kernwaarden zijn gebaseerd op het liberale gedachtegoed. Als mediator en trainer/coach staat voor mij "empowerment" van de mens centraal. Pro-actief zijn, zelfsturing en persoonlijk leiderschap, zijn daarbij uitgangspunten die ik in mijn interventies centraal stel. Een persoon moet als individu eigen verantwoordelijkheid nemen, maar wanneer dit niet (meer) kan voldoende beschermd en opgevangen worden door maatschappij en overheid.

Tenslotte denk ik geschikt te zijn omdat ik als persoon in balans ben, met name ook door mijn persoonlijke levenservaring en opgedane veerkracht. De kinderen zijn volwassen, studeren en zijn op hun plek in de maatschappij. Ik sta open voor een volgende uitdaging en stap in het leven. Ik ben vriendelijk in de omgang, speel de bal en niet de persoon. Ik ben in staat inhoudelijk zaken snel op te nemen, snel te schakelen en besluitvaardig. Hard en duidelijk op de inhoud en procedure, zacht op de persoon. Ik kan goed omgaan met kritiek en deze reflecteren, zonder dit persoonlijk als aanval te zien. Samenwerken is daarbij voor mij belangrijk. Mijn schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden zijn meer dan goed, juridische kennis, kennis van contracten en het maken ervan, alsmede gestructureerd schrijven is geen enkel probleem.

Dit geschreven hebbende, wil ik mijn brief met het volgende besluiten. Ik ben ervan overtuigd het vertrouwen van de ministerraad, Tweede Kamer én vooral de burgers te kunnen winnen. In alle nederigheid ben ik bereik hard te werken voor volk en vaderland, daar meer dan gemiddelde tijd en energie in te steken. Deze brief is geschreven vanuit een roeping, is geen bevlieging en goed overdacht. Wellicht komt de inhoud van deze brief erg hoogmoedig over, dat realiseer ik me. Dit is

vooral voortgekomen uit mijn enthousiasme en een manier om mezelf bij u in de etalage te zetten als serieuze en geschikte kandidaat. Ik hoop om de kans te krijgen om in een persoonlijk gesprek mezelf voor te stellen. Mijn voorbeeld dat dit ook kan is de persoon van Jan Kees de Jager. Hij is voor mij het bewijs van hoe je ervaringen als ondernemer in de politiek kunt brengen en op welke manieren je kunt omgaan met de uitdagingen als bewindspersoon. Ik ben ervan overtuigd dat in een persoonlijk gesprek deze eventuele afgegeven hoogmoed weer normaliseert.

Vertrouwende u voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en in afwachting van uw antwoord,

met vriendelijke hoogachting,

Bijlage: Curriculum vitae

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]